

14 juli 2025

Aan: de gemeenteraad, ter attentie van het College van B&W

Namens het algemeen bestuur van de ODRU en RUD Utrecht bieden wij hierbij zowel de (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026 als de (Ontwerp) Bijdrageverordening ODU aan voor de mogelijkheid voor het indienen van zienswijze.

Wij hebben ervoor gekozen om de stukken digitaal aan u te versturen, u ontvangt geen exemplaar per post.

Met vriendelijke groet,

Hanneke van Haandel

www.odru.nl
www.rudutrecht.nl

Aan:

Provinciale Staten van de provincie Utrecht en de gemeenteraden van de gemeenten Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, IJsselstein, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden, Zeist, Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht, Woudenberg

Ter attentie van:

het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht en colleges van B&W

Utrecht, 11 juli 2025

Ons kenmerk: INT20.1011-2464

Behandeld door: M. van Bockel

Onderwerp: Mogelijkheid zienswijze (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026

Geacht college,

Hierbij bieden wij u aan de eerste (Ontwerp) Programmabegroting van de Omgevingsdienst Utrecht 2026 om u in de gelegenheid te stellen een zienswijze over deze ontwerpbegroting naar voren te brengen.

Proces zienswijze raden

Op het moment dat de gemeenschappelijke regeling in werking treedt, is de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) een feit. Wij dienen dan een programmabegroting te hebben voor het jaar 2026. De programmabegroting legt het fundament voor een stabiele, krachtige en wendbare organisatie, die de door de provincie en gemeenten opgedragen taken kan uitvoeren. Hiermee kan de ODU effectief bijdragen aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving in de provincie Utrecht en haar positie als professionele, betrouwbare en toekomstbestendige partner verder versterken.

Het proces van de (Ontwerp) Programmabegroting wordt doorlopen in lijn met de wettelijke vereisten in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Daarom wordt u in de gelegenheid gesteld om voorafgaande aan de definitieve besluitvorming een zienswijze naar voren te brengen. Voor het indienen van de zienswijze hebben we, mede vanwege de zomervakantie, een ruime termijn bepaald.

De ontvangen zienswijzen worden meegenomen in de besluitvorming. Voorafgaande aan het vaststellen van de programmabegroting ODU 2026 ontvangt u een reactie op uw zienswijze. De reacties en de ontvangen zienswijzen worden bij de programmabegroting ODU 2026 gevoegd voor de definitieve vaststelling door het algemeen bestuur van de ODU op 10 november 2025¹.

Van de definitieve vaststelling ontvangt u vervolgens een mededeling.

¹ Erop vertrouwend dat op 8 oktober 2025 alle deelnemende partijen ingestemd hebben met de oprichting van de ODRU.

Toelichting (Ontwerp) programmabegroting

Ondanks de fusie-opgave is de (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026 structureel sluitend.

Incidentele baten en lasten worden alleen verwerkt zodra zij zich daadwerkelijk voordoen.

De deelnemersbijdragen stijgen gemiddeld met 3,4% (maximaal 3,9%) bij gelijkblijvende afname. Dit ligt in lijn met de loon- en prijsontwikkelingen uit de septembercirculaire 2024. Hierdoor ontstaat een evenwichtige balans tussen investeren in kwaliteit en het beheersen van de kosten.

Financieringssystematiek

Met ingang van 2026 is sprake van een uniforme outputgerichte financieringssystematiek. Deelnemers betalen voor de producten en diensten die zij daadwerkelijk afnemen. De bijdrage bestaat uit een variabel en een vast deel. De variabele bijdrage wordt berekend op basis van het in mei 2025 door de deelnemers aangeleverde UVP 2026, uitkomend op 349.119 uren. Het gehanteerde uurtarief is daarbij vastgesteld op € 81,75. De vaste bijdrage dekt de bedrijfsvoeringslasten (waaronder financiën, ICT, HRM, communicatie, huisvesting en managementondersteuning).

Regionale en gezamenlijke opdrachten

Om invulling te geven aan de bovenlokale en gezamenlijke opgaven is een aanvullende systematiek voor regionale projecten ingericht. Deze bestaat uit:

- Een vaste bijdrage voor collectieve taken, zoals piketdiensten en regionale netwerkastemming (€ 500.000), verdeeld naar rato van DVO-uren;
- Een jaarlijkse urenafdracht van 4% van het DVO-urenpakket (maximaal 350 uur per deelnemer), resulterend in circa 7.000 uur regionale inzet per jaar.

Projectkeuzes worden gezamenlijk bepaald door de deelnemers, met een zekere mate van solidariteit in de inzet per deelnemer.

Efficiëntie en kostenontwikkeling

De fusie en schaalvergroting hebben geleid tot substantiële efficiencywinst. Hierdoor kunnen in 2026 nieuwe taken worden opgenomen, waaronder de uitvoering van de robuustheidscriteria (ca. € 450.000) en de gezamenlijke voorzieningen (ca. € 500.000), zonder dat dit heeft geleid tot extra lastenstijging voor de deelnemers. De beoogde kwaliteitsverhoging is daarmee binnen een gematigde lastenontwikkeling gerealiseerd.

Het gezamenlijke algemeen bestuur heeft tijdens de vergadering op 11 juli jl. onder meer benadrukt dat met deze (Ontwerp) Programmabegroting de schaalvoordelen van een fusie duidelijk zichtbaar zijn en dat gesteld kan worden dat de fusie leidt tot minder meerkosten, terwijl tegelijkertijd wordt voldaan aan de robuustheidscriteria.

Bedrijfsvoering en overhead

De bedrijfsvoering wordt breed en centraal gefinancierd via de vaste bijdrage. Alle ondersteunende functies die bijdragen aan het functioneren van de organisatie als geheel (zoals financiën, ICT, HRM, communicatie, huisvesting en P&C) worden hierin meegenomen. Dit verschilt van de smallere definitie van overhead volgens het Besluit Begroting en Verantwoording, die zich uitsluitend richt op de aansturing en ondersteuning van het primaire proces. Door deze brede benadering ontstaat een efficiënte, uniforme en schaalbare organisatie-inrichting.

Hoe maakt u uw zienswijze bekend?

U kunt uw zienswijze schriftelijk aan ons toezenden **tot en met 17 oktober 2025**. Hebben wij dan geen reactie ontvangen, dan gaan we ervan uit dat u geen zienswijze wenst in te dienen. De zienswijze kunt u digitaal toesturen via het mailadres [REDACTED] o.v.v. zienswijze (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026.

Tot slot

Wij wijzen u erop dat u tegelijkertijd, maar separaat, met deze (Ontwerp) programmabegroting de (Ontwerp) bijdrageverordening ontvangt. Ook op die verordening kunt u met een zienswijze reageren.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] ur van de ODRU en het algemeen bestuur RUD Utrecht

bijlage (Ontwerp) Programmabegroting Omgevingsdienst Utrecht 2026

cc. AB-lid, Regievoerder(s)

Omgevingsdienst Utrecht

Ontwerp Programmabegroting 2026

Inhoud

Voorwoord	2
1 Inleiding.....	3
DEEL 1 BELEIDSBEGROTING.....	5
2 Programmaplan	6
3 Verplichte paragrafen	18
DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING	23
4 Overzicht van baten en lasten en toelichting.....	24
5 Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting	29
BIJLAGEN	31

Voorwoord

Beste Lezer,

Voor u ligt de begroting 2026 van de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). Dit betreft de allereerste begroting van deze organisatie die vanaf 1 januari 2026 van start zal gaan. In het verleden werden deze werkzaamheden door de ODRU en RUD Utrecht uitgevoerd voor alle gemeenten in de provincie Utrecht en de provincie Utrecht zelf. Ik ben blij om als kwartiermaker en beoogd algemeen directeur deze begroting aan jullie te mogen aanbieden. Er wordt op dit moment nog steeds door beide latende organisaties keihard gewerkt om zo vanaf 1 januari 2026 een vliegende start te kunnen maken in de nieuwe organisatie. Belangrijke mijlpalen zijn reeds bereikt en enkele anderen, waaronder deze begroting, zijn binnen handbereik.

De nieuwe omgevingsdienst moet er één zijn die de belangrijke vraagstukken en uitdagingen voor nu en de toekomst samen met zijn deelnemers het hoofd kan bieden. Daar waar het toezicht en handhaving betreft is de nieuwe omgevingsdienst vooral onafhankelijk en effectief. Daar waar het om advies en ontwikkeling gaat, gaat dit in nauwe samenwerking met de deelnemers.

Ik heb de afgelopen maanden bij allerlei onderdelen van het fusieproces de grote betrokkenheid van medewerkers gezien. Ik heb er daarom alle vertrouwen in dat we op 1 januari 2026 met z'n allen verder werken aan een omgevingsdienst die natuur en milieu in de gehele provincie Utrecht beter gaat beschermen. Een omgevingsdienst die daarnaast een grotere bijdrage gaat leveren aan de uitdagingen van de toekomst op dit gebied voor onze deelnemers.

Hugo Jungen
Beoogd Algemeen Directeur Omgevingsdienst Utrecht.

1 Inleiding

De Omgevingsdienst Utrecht (hierna: ODU) gaat per 1 januari 2026 formeel van start met de taakuitoefening die tot en met 31 december 2025 door de ODRU en RUD Utrecht werd uitgevoerd. Deze begroting 2026 is dus de eerste begroting van deze ‘nieuwe’ gemeenschappelijke regeling.

Door het verloop van het proces van samenvoeging en oprichting is op het moment van het voorleggen van deze begroting 2026 voor de ODU de gemeenschappelijke regeling nog niet opgericht. De beoogde oprichtingsdatum is 8 oktober 2025. Met de huidige voortgang van de werkzaamheden is de verwachting dat deze planning haalbaar is.

Voor de nieuwe omgevingsdienst is begin 2025 de volgende missie samen met de deelnemers vastgesteld:

**“Een gezonde, veilige en duurzame provincie Utrecht; nu en in de toekomst.
Dat is waar de Omgevingsdienst Utrecht voor staat.”**

Aansluitend op deze missie is gezamenlijk de volgende visie geformuleerd:

Dagelijks werken wij aan een veilige, gezonde, schone en duurzame leefomgeving in de hele provincie Utrecht. Samen met en voor gemeenten en provincie, in contact met onze regiopartners en voor inwoners en bedrijven. Wij dragen bij aan de realisatie van hun plannen, steeds gefocust op de impact ervan op de leefomgeving. Toetsend aan wet- en regelgeving. In het belang van natuur en milieu. We stimuleren betrokkenheid van oud en jong op het gebied van milieu, natuur en duurzaamheid.

De Omgevingsdienst Utrecht is een impact gedreven werkgever. Wij zijn de stuwende en verbindende kracht in de regio en een autoriteit op ons werkgebied. We faciliteren de samenwerking tussen partijen bij opgaven die gemeentegrenzen en domeinen overstijgen. Door onze centrale positie in het speelveld, kennis en ervaring pakken wij een proactieve, adviserende en soms prikkelende rol bij het aankaarten én oplossen van de lokale en regionale maatschappelijke opgaven van vandaag en morgen.

Wij adviseren, verlenen vergunningen, houden toezicht en handhaven als dat nodig is. Zo voeren wij onze taken in mandaat met professionaliteit, integriteit en kwaliteit uit. Dit doen we realistisch, doelmatig, effectief en efficiënt.

Onze gedreven en deskundige professionals handelen objectief, zelfstandig en in onafhankelijkheid. Wij werken risicogericht, op basis van feiten, data en objectieve waarnemingen. Tegelijk kennen wij de lokale situatie en ontwikkelingen in het werkgebied. Wij zijn transparant, consequent en duidelijk naar alle belanghebbenden. Wij vernieuwen continue om onze dienstverlening optimaal aan te laten sluiten op de toenemende complexiteit van de vraagstukken van morgen. Dit zijn wij. De Omgevingsdienst Utrecht, de omgevingsdienst van de toekomst.

Op basis van deze missie en visie zal de ODU vanaf 2026 de werkzaamheden voor alle deelnemers uitvoeren. Hoewel er voor 2026 geen afzonderlijke kadernota is opgesteld, is het wenselijk om wel uit te gaan van enkele (beleids)kaders en de begroting hierop af te stemmen. Daarom is ervoor gekozen om in deze begroting ook een aantal kaderstellende elementen op te nemen.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 Inleiding geeft het vertrekpunt voor deze begroting weer.

In DEEL 1 BELEIDSBEGROTING worden in hoofdstuk 2 'de prioriteiten beschreven en de uitgangspunten van de begroting. De voor ODU van toepassing zijnde 'Verplichte paragrafen': 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing', 'Financiering' en 'Bedrijfsvoering' zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING bevat in hoofdstuk 4 een Overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop en in hoofdstuk 5 de Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting daarop.

In de BIJLAGEN is achtereenvolgens opgenomen: Bijlage 1 Overzicht van baten en lasten per taakveld, Bijlage 2 Overzicht uren en bijdragen per deelnemer, Bijlage 3 Meerjarenraming, Bijlage 4 Specificatie baten en lasten per en Bijlage 5 Informatie ten behoeve van de deelnemers met betrekking tot verbonden partijen.

Financiële samenvatting

De begroting 2026 heeft zoals is voorgeschreven een structureel sluitend saldo waarin alle opgenomen structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

Financiële samenvatting	Begroting 2026
Totale structurele baten	€45.469.700
Totale structurele lasten	€45.469.700
Structureel saldo van baten en lasten	-
Totale incidentele baten	-
Totale incidentele lasten	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-
Toevoeging aan reserves	-
Ottrekking uit reserves	-
Resultaat	-

Tabel 1: Financiële samenvatting

De begroting 2026 van de ODU bevat uitsluitend structurele baten en lasten, waarbij sprake is van een sluitend saldo. Incidentele baten en lasten ontstaan gedurende het jaar, bijvoorbeeld wanneer aanvullende opdrachten of tijdelijke projecten worden overeengekomen tussen de ODU en de deelnemers. Ook voor 2026 wordt verwacht dat dergelijke incidentele posten zich zullen voordoen. Aard en omvang hiervan zijn echter op dit moment onvoldoende betrouwbaar in te schatten, waardoor ze niet in de begroting zijn opgenomen. De ODU voert aanvullende werkzaamheden uitsluitend uit wanneer daar voldoende baten tegenover staan.

2026 is het startjaar van de ODU als fusieorganisatie. De focus ligt op het opbouwen van een robuuste en toekomstbestendige dienst, die de gezamenlijke opgaven van de deelnemers – nu én in de toekomst – beter, efficiënter en kwalitatief sterker kan ondersteunen dan de afzonderlijke organisaties dat voorheen konden.

Om die ambitie waar te maken, wordt in 2026 gericht geïnvesteerd in de ontwikkeling van de nieuwe organisatie. Tegelijkertijd blijft de financiële druk op deelnemers beperkt: de bijdrage stijgt ten opzichte van 2025 met maximaal 3,9%. Daarmee wordt een zorgvuldige balans gezocht tussen investeren in kwaliteit en het beheersen van de kosten.

De verwachting is dat de ODU op termijn taken niet alleen beter, maar ook doelmatiger en daarmee kostenefficiënter zal kunnen uitvoeren. 2026 vormt daarvoor het fundament.

DEEL 1 BELEIDSBEGROTING

2 Programmaplan

Omdat er voor het eerste jaar van de ODU geen afzonderlijke kadernota is opgesteld, wordt in dit hoofdstuk alsnog stilgestaan bij de uitgangspunten die richting geven aan de begroting 2026. In paragraaf 2.1 worden de ‘Beleidsuitgangspunten’ toegelicht die als leidraad dienen voor de inrichting en uitvoering van deze begroting. In paragraaf 2.2 volgen de ‘Financiële kaders’.

Vanaf 2027 zal, volgens de reguliere planning- en control cyclus, weer een kadernota worden opgesteld.

2.1 Beleidsuitgangspunten

Met ingang van 1 januari 2026 zijn de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht) en de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) gefuseerd tot de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). De fusie markeert het begin van een nieuwe fase waarin als één organisatie wordt gewerkt aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in de provincie Utrecht. 2026 is een overgangsjaar waarin de fundamenteen worden gelegd voor een robuuste, betrouwbare en toekomstbestendige omgevingsdienst. De uitdagingen in dit eerste jaar zijn aanzienlijk. Er moet worden gebouwd aan één geïntegreerde organisatie met een gedeelde organisatiecultuur. Tegelijkertijd moet de productie doorgang vinden, werkprocessen en systemen moeten worden geharmoniseerd en er moet invulling worden gegeven aan de robuustheidscriteria zoals vastgesteld in het Interbestuurlijk Programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH).

De beleidsuitgangspunten in dit hoofdstuk zijn richtinggevend voor de ambities, prioriteiten en uitgangspunten in 2026. Deze beleidsuitgangspunten zijn beleidsluw. Dit betekent dat de ODU in 2026 geen ingrijpende nieuwe beleidskeuzes maakt die mogelijk van invloed zijn op het operationeel functioneren van de organisatie in het eerste jaar na de afgeronde fusie.

Bouwen aan één sterke organisatie

De ODU beschouwt het vormgeven van één geïntegreerde organisatie met een gedeelde cultuur als de belangrijkste bouwsteen voor succes op de lange termijn. De fusie tussen twee organisaties met een eigen historie, werkwijze en identiteit vraagt in 2026 om bewustwording, onderlinge verbinding en ruimte voor gezamenlijke ontwikkeling waarin medewerkers zich thuis voelen. Er wordt derhalve sterk ingezet op cultuurvorming waarin samenwerking, vakmanschap en resultaatgerichtheid centraal staan.

De ODU creëert hiervoor een programma waarin medewerkers centraal staan en leidinggevend actief deelnemen aan trajecten rondom integratie, identiteit, leiderschap en samenwerking. Er worden organisatie brede bijeenkomsten georganiseerd, waarbij ruimte is voor ontwikkeling, reflectie, feedback en het delen van succeservaringen. Ook krijgen medewerkers de kans om in interdisciplinaire teams samen te werken aan projecten, zodat de uitwisseling van kennis en werkwijzen op natuurlijke wijze wordt gestimuleerd. Door deze investeringen ontstaat een gedeelde “wij-cultuur” waarin eigenaarschap en vertrouwen de norm zijn.

Productie realiseren: continuïteit en kwaliteit

Ondanks de organisatorische veranderingen die de fusie met zich meebrengt, blijft het leveren van de afgesproken productie op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies de kerntaak van de ODU. In 2026 wordt gestreefd naar continuïteit en kwaliteit in de uitvoering van de dienstverlening aan de deelnemende gemeenten en de provincie.

De ODU richt zich op een strakke capaciteitsplanning en voortgangsbewaking, waarbij prestatieafspraken uit dienstverleningsovereenkomsten leidend zijn. Het streven is om voor alle deelnemers ten minste 95% van de contractwaarde in de dienstverleningsovereenkomst te realiseren in 2026. De integratie van teams en taken vraagt daarbij om alertheid op werkverdeling en ondersteuning, waarbij de inzet van – en monitoring op – data

en rapportages essentieel is om afwijkingen tijdig te signaleren en bij te kunnen sturen. De ODU borgt zo de betrouwbaarheid die opdrachtgevers verwachten, ook in een jaar van verandering.

Harmonisatie van werkprocessen en systemen

Een belangrijk speerpunt in 2026 is de harmonisatie van werkprocessen en systemen. Door het samengaan van de RUD Utrecht en de ODRU bestaat er momenteel een hybride werkpraktijk met verschillen in aanpak, systemen en termijnen. Dit vraagt om een snelle, maar zorgvuldige uniformering, waarin de eerste – en noodzakelijke stappen voor een werkbare start op 1 januari 2026 – ook al in 2025 worden gezet.

De ODU streeft ernaar om uiterlijk eind 2026 te werken volgens één set gestandaardiseerde en geoptimaliseerde werkprocessen met bijbehorende formats, termijnen en kwaliteitsnormen. Dit moet leiden tot herkenbaarheid, voorspelbaarheid en eenduidigheid, zowel intern als voor deelnemers, (keten)partners, bedrijven en inwoners. Daarbij wordt prioriteit gegeven aan de optimalisatie van het zaakstelsel en informatiehuishouding, omdat deze van grote invloed zijn op de kwaliteit, werkbaarheid en resultaat. Medewerkers worden actief betrokken bij dit proces, onder andere via werkgroepen en scholingstrajecten. Zo wordt niet alleen draagvlak opgebouwd, maar ook geborgd dat de kennis en ervaring uit beide organisaties worden benut in de nieuwe inrichting van de werkprocessen en systemen.

Robuustheidscriteria IBP VTH

De robuustheidscriteria uit het IBP VTH zijn bedoeld om de kwaliteit, continuïteit en slagkracht van de omgevingsdiensten in Nederland te verbeteren. Deze criteria zijn vastgesteld om ervoor te zorgen dat de omgevingsdiensten effectief, efficiënt, wendbaar en ontwikkelbaar zijn en de uitvoering van VTHA-taken structureel en toekomstbestendig op orde is. De criteria zijn uitgewerkt in zes genormeerde kritieke prestatie indicatoren (KPI's) die als ondergrens dienen voor de robuustheid van omgevingsdiensten. De zes KPI's zijn:

1. Omvang van het werkprogramma en personeelsinzet. Een robuuste dienst heeft een voldoende groot takenpakket en beschikt over genoeg eigen personeel. De norm is:
 - a. Een totale jaaromzet (voor basistaken en plustaken samen) van minimaal €16,5 miljoen (prijspeil 2023).
 - b. Minstens 80% van het totale personeelsbestand (in fte) moet in loondienst zijn (dus geen afhankelijkheid van externe inhuur).
2. Voldoen aan kwaliteitscriteria. De dienst moet haar werkzaamheden uitvoeren volgens de geldende landelijke kwaliteitsnormen (Kwaliteitscriteria VTH 3.0). Dit zorgt voor een uniforme en professionele aanpak, ongeacht de regio.
3. Beschikken over innovatievermogen. Een robuuste dienst is toekomstgericht. Daarom moet er sprake zijn van:
 - a. Een meerjarige innovatieagenda, waarin ruimte is voor vernieuwing.
 - b. Een structureel budget voor innovatie (1% van de begroting is vrij besteedbaar voor innovatie), zodat nieuwe werkwijzen en technologieën daadwerkelijk ingevoerd kunnen worden.
4. Financieel weerstandsvermogen. De dienst moet in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen. Dit betekent onder meer:
 - a. Een gezonde begroting en toereikende afspraken over o.a. het uitbreiden of terugnemen van taken.
 - b. Voldoende financiële reserves om risico's en veranderingen op te vangen, bijvoorbeeld bij nieuwe wet- en regelgeving.
5. Informatie gestuurd werken en kennisonderhoud. De inzet van kennis, data en digitale systemen is cruciaal.
 - a. Gebruik van – en genoeg capaciteit voor (minimaal 3 fte) – business intelligence(strategie).
 - b. Er is een opleidingsprogramma en minimaal 3% van de loonsom wordt besteed aan opleiding, kennisontwikkeling en ontwikkeling van medewerkers.

6. Samenhang en logica in het werkgebied. Het werkgebied van een omgevingsdienst moet logisch en samenhangend zijn ingericht. Dat betekent dat een robuuste dienst actief is in een gebied met gedeelde maatschappelijke en bestuurlijke kenmerken.

In het eerste jaar van de fusie worden deze criteria gezien als een noodzakelijke basisvoorwaarde voor kwaliteitsverbetering om als serieuze en professionele partner te functioneren binnen het landelijke stelsel van omgevingsdiensten. De ODU committeert zich dan ook aan het behalen van de robuustheidscriteria per 1 april 2026.

Op de lange termijn zijn de robuustheidscriteria gericht op de structurele verankering van kwaliteit in de ODU door middel van een doorlopende kwaliteitscyclus, de ontwikkeling van duurzame samenwerking in een (digitaal) netwerk van (keten)partners dat kennis deelt en gezamenlijk optreedt bij regionale- en landelijke vraagstukken. Daarnaast zijn de robuustheidscriteria gericht op het stimuleren van innovatie én een gezamenlijke data gedreven en digitale aanpak voor effectieve en efficiënte bijdrage aan maatschappelijke opgaven.

Enkele KPI's hebben directe financiële indicatoren en daaruit afgeleide normen:

Onderwerp	Omschrijving	Norm voor 2026
Omvang werkprogramma	De omvang van het regionaal werkprogramma is minimaal €16,5mio (inclusief overhead en prijspeil 2023).	Omvang werkprogramma $\geq$ €16,5mio
Innovatiebudget	Voor de uitvoering van de innovatie-agenda wordt ten minste 1% van de begroting ter beschikking gesteld.	$\geq$ 1% innovatiebudget
Weerstandratio	Is de weerstandratio $\geq$ 0,8?	Weerstandratio $\geq$ 0,8
BI-capaciteit	Heeft de omgevingsdienst ten minste drie medewerkers (3 fte) in dienst die hun tijd besteden aan Business Intelligence?	$\geq$ 3 fte BI in vaste dienst
Opleidingsbudget	Besteed de omgevingsdienst ten minste 3% van de loonsom aan opleidingen?	$\geq$ 3% van het loonkostenbudget

Tabel 2: Indicatoren vanuit robuustheidscriteria IBP VTH

De hierboven geformuleerde KPI's zijn verwerkt in de voorliggende begroting, waarmee aan de gestelde eisen is voldaan, waardoor hierover niet periodiek gerapporteerd zal worden.

Slotbeschouwing

2026 vormt een cruciaal overgangsjaar voor de Omgevingsdienst Utrecht. De organisatie bouwt aan haar fundament: een geïntegreerde organisatie en gezamenlijke cultuur, een robuust uitvoeringsapparaat en heldere, geharmoniseerde werkprocessen. Tegelijkertijd blijft zij onverminderd gecommitteerd aan haar bijdrage aan maatschappelijke opgaven. De keuzes en investeringen die dit jaar worden gedaan, zijn bepalend voor het succes op lange termijn. Met deze beleidsuitgangspunten legt de ODU de lat hoog, maar realistisch, en nodigt zij medewerkers, deelnemers en (keten)partners uit om samen te bouwen aan een betrouwbare, professionele en toekomstgerichte omgevingsdienst.

2.2 Financiële kaders

Bij het opstellen van deze eerste begroting voor de ODU zijn een aantal financiële uitgangspunten gehanteerd. In deze paragraaf zullen de belangrijkste worden besproken.

Financieringssystematiek

Bij de start van de ODU is gekozen voor een financieringssystematiek die recht doet aan het werk dat de dienst uitvoert voor de individuele deelnemers. Deelnemers betalen voor de producten en diensten die zij daadwerkelijk afnemen. Dit sluit aan bij het principe van outputgerichte financiering en biedt tegelijkertijd de voordelen van een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie.

Voor de deelnemers afkomstig van de voormalige RUD Utrecht is deze systematiek een voortzetting van de werkwijze die sinds 2018 wordt toegepast. Voor de deelnemers uit de ODRU betekent dit een verandering. Daarbij sluit de gekozen aanpak en systematiek wel aan bij een eerder vastgesteld, maar destijds niet geïmplementeerd besluit om ook binnen de ODRU toe te groeien naar een vergelijkbare vorm van outputfinanciering.

Werking van de systematiek

De ODU hanteert een gemengde financieringssystematiek. De vaste kosten (zoals overhead en directe vaste lasten voor uitvoering van taken als vergunningverlening en toezicht) worden verdeeld op basis van het aandeel afgenomen uren, zoals vastgesteld in de DVO's met bijbehorende uitvoeringsplannen.

Het variabele deel van de bijdrage is gebaseerd op de afname van concrete producten en diensten uit de producten- en dienstencatalogus (PDC). Deze catalogus bevat twee typen producten:

Kengetal producten, waarvoor op basis van een gemiddeld aantal uren (het kengetal) en het uniforme uurtarief een vaste prijs is bepaald;

Diensten, waarbij vooraf een inschatting van het benodigde aantal uren wordt gemaakt en op basis van de werkelijk bestede uren wordt afgerekend.

Deze systematiek zorgt voor transparantie in de verrekening van werkzaamheden en maakt het mogelijk om maatwerk te leveren waar nodig, terwijl tegelijkertijd gestuurd wordt op efficiëntie en voorspelbaarheid.

Kengetallen en flexibiliteit

De kengetallen (gemiddeld aantal uren per product) vormen de kern van de outputfinanciering. Ze worden gebruikt als:

1. Rekeneenheid voor de bijdrage van deelnemers: $((\text{aantal producten}) \times \text{kengetal}) + \text{diensten}) \times \text{uurtarief (+ aandeel vaste kosten)} = \text{bijdrage}$;
2. Basis voor capaciteitsplanning en begroting;
3. Instrument binnen planning en control;
4. Signaalfunctie bij afwijkingen, die aanleiding kunnen zijn voor bijstelling of overleg.

Voor maatwerkproducten of diensten waarvoor geen betrouwbaar kengetal kan worden vastgesteld, wordt gewerkt op basis van vooraf afgesproken uren ('uurtje-factuurtje').

Overhead en toerekening

De ODU volgt bij de definitie van overhead de lijn van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit betreft alle kosten die samenhangen met de aansturing en ondersteuning van het primaire proces, zoals HR, financiën, informatievoorziening en ICT, huisvesting en managementondersteuning.

Huisvestingskosten worden in hun geheel als overhead verantwoord, vanwege de gedeelde werkruimten en de praktische onmogelijkheid tot zuivere toerekening. Ook bij organisatieontwikkelingsprojecten wordt beoordeeld of deze primair het primaire proces of de backoffice raken; dit bepaalt de wijze van toerekening.

Doorontwikkeling

De gekozen systematiek vraagt om onderhoud en doorontwikkeling. Jaarlijks worden de PDC, kengetallen en productprijzen geëvalueerd en waar nodig bijgesteld op basis van ervaring, kwaliteitsafspraken, veranderende regelgeving en nieuwe inzichten. Zeker in de opstartfase van de ODU is hierbij sprake van intensieve monitoring, zodat de financieringswijze meegroeit met de ontwikkeling van de organisatie.

Uurtarief

Voor de uitvoering van de structurele werkzaamheden die de ODU voor haar deelnemers verricht, wordt gewerkt met één uniform uurtarief, dat jaarlijks wordt vastgesteld.

Dit uurtarief wordt jaarlijks op basis van het structurele gedeelte van de begroting als volgt berekend:

<u>Totale personele lasten van de uitvoering verminderd met de baten uit subsidies en overige projectbaten</u> Totale uren dienstverleningsovereenkomsten
--

Het aantal uur wordt vastgesteld door de deelnemer in de dienstverleningsovereenkomst. Voor eventuele aanvullende opdrachten geldt een tariefopslag van 15% danwel minimaal de verwachte inhuurkosten indien deze hoger zijn dan het DVO uurtarief inclusief opslag van 15%. Voor projecten die per definitie een afgebakend en individueel karakter hebben, worden maatwerkafspraken gemaakt met de betreffende deelnemer over de vergoeding. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

Het uurtarief dient tenminste de structurele lasten te dekken van de primaire teams (programma's). Er wordt naar gestreefd om de structurele lasten zo laag mogelijk te houden door heldere afspraken en een efficiënte bedrijfsvoering.

Uitgangspunten voor de berekening van het uurtarief

Bij het bepalen van de totale personele lasten (de noemer) worden de volgende onderdelen meegenomen:

- a. Salarislasten van het zittend personeel in de uitvoering (2 CAO's) inclusief indexatie en reguliere verhogingen
- b. Nog nieuw aan te nemen of in te huren personeel om te kunnen voldoen aan de structurele opdrachten (DVO's).

Voor de bepaling van het uurtarief wordt in de deler uitgegaan van het totaal aantal uren zoals opgenomen in de op dat moment geldende DVO's.

Onderstaande CAO's zijn verwerkt in de begroting:

- De CAO SGO 2025-2026 heeft een looptijd van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027 en op vrijdag 6 juni 2025 hebben de besturen van de VNG en WSGO besloten om het akkoord te bekrachtigen.
- De CAO Provincies 2025-2026 heeft een looptijd van 1 juli 2025 tot en met 1 juli 2026. Op dit moment is nog onbekend wanneer over de CAO Provincies 2025-2026 wordt besloten. In de begroting wordt rekening gehouden met een looncompensatie van 3,0% voor het personeel dat onder de CAO Provincies valt voor de periode juli tot en met december 2026.

Berekening van het uurtarief

Tariefopbouw	Begroting 2026
Personeel	€28.540.500
Inhuur derden	€702.800
Totale lasten	€29.243.300
Baten uit: Overige goederen en diensten	€702.800
Netto kosten	€28.540.500
Gecontracteerde uren	349.119 uur
Uurtarief (netto kosten / aantal uren)*	€81,75
Minimaal tarief aanvullende opdrachten (Uurtarief + 15% opslag) *	€94,00

*Afgerond op €0,25.

Tabel 3: uurtarief

Financiering van regionale en gezamenlijke opdrachten

De ODU heeft de ambitie om, als omgevingsdienst van de toekomst, actief bij te dragen aan opgaven die gemeentegrenzen overstijgen. Hiervoor is een financieringssysteem ontwikkeld waarmee structureel ruimte wordt gecreëerd voor het uitvoeren van taken en projecten met een regionaal of gezamenlijk belang. Deze systematiek is in lijn met uitgangspunten uit het richtingsplan en biedt een geborgde manier om samenwerking te faciliteren en te bekostigen.

De systematiek bestaat uit twee onderdelen: een vaste bijdrage en een variabele bijdrage in uren.

De vaste bijdrage omvat twee taken van collectief belang: de bemensing van de piket- en klachtentelefoon buiten kantooruren, en de afstemming en coördinatie van regionale netwerken en strategische partners zoals GGD en VRU. Hiervoor is respectievelijk €100.000 en €400.000 begroot. Deze kosten zijn opgenomen in de totale vaste bijdrage en worden naar rato van het DVO-urenpakket over de deelnemers verdeeld. Een gedeelte van deze taken worden op dit moment al uitgevoerd binnen de voormalige organisaties.

Naast de vaste bijdrage wordt er jaarlijks een urenbudget beschikbaar gesteld voor projecten met een gezamenlijk of regionaal karakter. Iedere deelnemer draagt hiervoor 4% van het afgesproken DVO-urenpakket extra bij, met een maximum van 350 uur. Dit levert in totaal voor alle deelnemers tezamen circa 7.000 uur per jaar op, waarmee ruimte ontstaat om gezamenlijk vastgestelde projecten te realiseren. Deelnemers treden gezamenlijk op als opdrachtgever en bepalen collectief welke projecten in een jaar worden opgepakt. In deze systematiek zit bewust een zekere mate van solidariteit: niet ieder project is voor elke deelnemer direct relevant, maar levert wel toegevoegde waarde op regionaal niveau.

Voor de voormalige RUD-deelnemers geldt in 2026 een ingroeimodel. De provincie stelt hiervoor eenmalig extra middelen beschikbaar, waarmee de inzet op regionale projecten in het eerste jaar gefaseerd wordt opgebouwd.

De precieze inrichting van het besluitvormingsproces en de governance rond regionale projecten wordt in de tweede helft van 2025 uitgewerkt. Verantwoording over de uitvoering van deze projecten vindt plaats via de reguliere rapportages.

2.3 Programma's

De Omgevingsdienst Utrecht (ODU) levert een directe bijdrage aan een gezonde, veilige, schone en duurzame leefomgeving in de provincie Utrecht. Dit doen wij door de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (VTH) en door advisering op het gebied van milieu. Daarnaast voeren wij voor een aantal deelnemers ook bouwtaken uit, waaronder vergunningverlening en toezicht & handhaving op de Wkb. Ook geven wij voor een aantal gemeenten invulling aan onze educatieve rol via programma's op het gebied van natuur- en milieueducatie, onder meer met de natuur- en duurzaamheidscentra (NDC's).

Onze ambitie is om uit te groeien tot een robuuste, toekomstgerichte omgevingsdienst die werkt vanuit eenvoud, kwaliteit en betrouwbaarheid. Wij stellen de opgaven en behoeften van onze opdrachtgevers centraal en streven ernaar om met de beschikbare middelen maximale impact te realiseren.

In dit hoofdstuk lichten wij toe hoe de ODU via verschillende programma's invulling geeft aan haar maatschappelijke opgave, en op welke wijze deze programma's richtinggevend zijn voor onze inzet en middelen.

2.4 Indicatoren

2026 is het startjaar van de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). In dit eerste jaar zetten we een nieuwe, gezamenlijke basis neer voor het monitoren van onze prestaties. In deze paragraaf presenteren we de indicatoren waarmee we onze voortgang en kwaliteit gaan volgen. De gekozen indicatoren geven onze deelnemers – gemeenten en provincie – inzicht in hoe de ODU haar taken uitvoert en waar we staan in het realiseren van onze gezamenlijke ambities. De focus ligt op betrouwbaarheid, effectiviteit en tevredenheid over onze dienstverlening. De belangrijkste onderdelen van onze taakuitvoering worden structureel gemonitord met behulp van Key Performance Indicators (KPI's). Deze zijn in overleg met deelnemers vastgesteld en vormen het fundament voor een transparante en lerende organisatie.

Hieronder zijn de KPI's voor de ODU in 2026 opgenomen:

Wat	Indicator
Kwaliteit	
Uitvoeren uitvoeringsprogramma van de opdrachtgevers.	<u>Sturen op:</u> Het realiseren van de DVO's. <u>Metten van:</u> De gerealiseerde variabele bijdrage ligt binnen de range van 92% tot en met 108% van de contractwaarde (in euro's) van de dienstverleningsovereenkomsten.
Handhavingsbeschikkingen en vergunningen voldoen aan inhoudelijke en juridische kwaliteit	<u>Sturen op:</u> We streven ernaar om bij handhavingsbeschikkingen geen inhoudelijke en/of juridische gebreken te hebben. <u>Metten van:</u> Dit blijkt uit het feit dat bij bezwaar- en beroepsprocedures in tenminste 90% van de gevallen geen inhoudelijke en/of juridische gebreken worden geconstateerd.

Wat	Indicator
Beoordeling mate van voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0 van IPO/VNG.	<u>Sturen op:</u> Het professionaliseren van onze toezichthouders, handhavers en vergunningverleners zorgt naast een kwaliteitsverbetering ook voor een hogere betrouwbaarheid. <u>Metten van:</u> Voor alle activiteiten voldoen we voor 100% aan de kwaliteitscriteria 3.0 van IPO/VNG.
Beoordeling mate van voldoen aan de wettelijke termijnen.	<u>Sturen op:</u> Processen en procedures zijn zodanig ingericht dat wettelijke termijnen haalbaar en te bewaken zijn. <u>Metten van:</u> Tenminste 95% van de afgehandelde vergunningaanvragen en meldingen is binnen de wettelijke termijnen gerealiseerd.
Beoordeling door opdrachtgevers	<u>Sturen op:</u> We streven naar tevreden opdrachtgevers. <u>Metten van:</u> De opdrachtgevers geven de ODU een algemene tevredenheidsscore van gemiddeld een 7 of hoger.
Personeel	
Ziekteverzuim	<u>Sturen op:</u> Een gezonde organisatie met gezonde medewerkers. <u>Metten van:</u> Het ziektepercentage ligt niet hoger dan 5%.
Beoordeling door medewerkers	<u>Sturen op:</u> Aandacht voor werkplezier, betrokkenheid, ontwikkelmogelijkheden en leiderschap. <u>Metten van:</u> De gemiddelde score uit het (twee)jaarlijkse medewerker tevredenheidsonderzoek (MTO) is tenminste een 7.

Tabel 4: Indicatoren

2.5 Programma Vergunningverlening

Het programma Vergunningverlening richt zich op het zorgvuldig afhandelen van vergunningaanvragen en meldingen voor activiteiten bij bedrijven en op specifieke locaties. Vergunningen vormen een essentieel instrument voor het beschermen van de leefomgeving. Door actief te sturen op actualisatie van vergunningen dragen we bij aan risicobeheersing én maken we ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.

De werkzaamheden binnen dit programma betreffen in hoofdzaak vergunningverlening op basis van de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordeningen, de gemeentelijke omgevingsplannen, het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).

Bij het verlenen van vergunningen worden de beleidsregels van het bevoegde gezag gevolgd. Binnen het afgegeven mandaat stelt de ODU beschikkingen op of verstrekt adviezen. Daarbij wordt zorg gedragen voor een tijdige afhandeling binnen de wettelijke termijnen, en worden meldingen getoetst op volledigheid en juistheid.

De werkprocessen worden uitgevoerd conform de kwaliteitseisen van de deelnemers en in lijn met het Dossier Afspraken en Protocollen (DAP).

Wat mag het kosten?

Op basis van de begroting 2026 is het budget voor het programma Vergunningverlening als volgt:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
Vergunningverlening	€6.726.200	€6.726.200	-

Tabel 5: Programma Vergunningverlening

2.6 Programma Toezicht en handhaving

Het programma Toezicht en handhaving richt zich op het uitvoeren van adequaat en risicogericht toezicht in de hele regio Utrecht – zowel in het stedelijk gebied als in het buitengebied. De ODU houdt toezicht bij bedrijven, op de bodem, in de natuur en bij bouw- en asbestwerkzaamheden. Hiermee beogen we risico's voor mens en milieu zoveel mogelijk te beperken en overtredingen waar nodig te herstellen.

De handhaving in 2026 vindt plaats op basis van de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordening, de gemeentelijke omgevingsplannen, het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).

Onze risicogerichte benadering zorgt voor maximale impact tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Waar nodig worden sancties voorbereid of opgelegd. Via de milieuklachtentelefoon is de ODU 24 uur per dag bereikbaar voor het afhandelen van klachten en calamiteiten.

De uitvoering van het werk gebeurt conform de kwaliteitseisen van de deelnemende partijen en de afspraken zoals vastgelegd in het Dossier Afspraken en Protocollen (DAP).

Wat mag het kosten?

Op basis van de begroting 2026 is het budget voor het programma Toezicht en handhaving als volgt:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
Toezicht en handhaving	€16.336.500	€16.336.500	-

Tabel 6: Programma Toezicht en handhaving

2.7 Programma Advies en expertise

Met het programma Advies en Expertise ondersteunt de ODU haar deelnemers met specialistische kennis op diverse inhoudelijke terreinen. Afhankelijk van de gemaakte afspraken adviseren wij over vraagstukken op het gebied van de Omgevingswet, externe veiligheid, specialistische milieuonderwerpen, bodem, uitvoeringsbeleid, informatie gestuurde handhaving en ruimtelijke ontwikkelingen.

Ook leveren wij expertise bij de inpassing van milieuzaken in gemeentelijke omgevingsplannen en bij nieuwe beleidsontwikkelingen. Daarmee draagt dit programma bij aan een kwalitatief hoogwaardige voorbereiding en uitvoering van beleid en regelgeving, in het belang van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

De adviezen worden afgestemd op de lokale context, uitgevoerd op verzoek van de deelnemers, en waar nodig ingebed in de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's).

Wat mag het kosten?

Op basis van de begroting 2026 is het budget voor het programma Advies en expertise als volgt:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
Advies en expertise	€6.424.600	€6.424.600	-

Tabel 7: Programma Advies en expertise

2.8 Programma Bedrijfsvoering

Met de vorming van de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) per 1 januari 2026 begint een nieuwe fase waarin we bouwen aan een robuuste, professionele en toekomstgerichte organisatie. In dit eerste jaar zijn veel onderdelen van de bedrijfsvoering nog in opbouw. Tegelijkertijd is het uitgangspunt dat de dienstverlening richting onze deelnemers, bedrijven en burgers vanaf dag één betrouwbaar, effectief en van hoge kwaliteit is.

Binnen de ODU zijn de ondersteunende functies – waaronder financiën, ICT en informatievoorziening, HRM, communicatie, secretariaat en accountmanagement – ondergebracht binnen het domein Bedrijfsvoering. Deze onderdelen ondersteunen het primaire proces en zijn van strategisch belang voor de continuïteit, kwaliteit en verdere groei van de organisatie. In 2026 staan opbouw, harmonisatie en samenwerking centraal.

ICT en Informatievoorziening

Per 1 januari 2026 werkt de ODU in één gezamenlijk VTH-zaaksysteem. Dit is een belangrijke mijlpaal in de harmonisatie van werkprocessen, datastromen en digitale ondersteuning. In de praktijk vraagt dit om verdere inrichting, begeleiding van gebruikers en borging van een stabiele werking.

Ook andere essentiële ICT- en IV-voorzieningen worden in 2026 verder afgestemd op de behoefte van de nieuwe organisatie. De nadruk ligt op betrouwbaarheid, gebruiksvriendelijkheid, informatieveiligheid en schaalbaarheid. In lijn met de routekaart ICT wordt gewerkt aan het integreren en waar nodig vervangen van bedrijfsondersteunende systemen, zodat medewerkers efficiënt kunnen werken en het management kan sturen op basis van actuele data.

HRM en Organisatiecultuur

Onze medewerkers vormen het hart van de ODU. In 2026 is HRM niet alleen gericht op personeelsinstrumenten en formatie, maar juist op het ondersteunen van de ontwikkeling van een gezamenlijke organisatiecultuur. De samenkomst van mensen, werkwijzen en achtergronden vraagt om aandacht voor verbinden, vertrouwen en gemeenschappelijke waarden.

HRM speelt een actieve rol in het begeleiden van dit veranderproces. We investeren in organisatie- en talentontwikkeling, duurzame inzetbaarheid en teamvorming. Het versterken van een cultuur waarin samenwerking, eigenaarschap en professionele ruimte centraal staan, is een van de belangrijkste opgaven

van dit jaar. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met management, communicatie en andere ondersteunende functies.

Via onder andere het programma van de ODNL Academie bieden we medewerkers de mogelijkheid zich professioneel te ontwikkelen en hun vakmanschap te versterken zodat ze zich thuis voelen in de nieuwe organisatie.

Communicatie

In een organisatie in opbouw is communicatie van cruciaal belang. In 2026 richt communicatie zich op drie sporen: interne verbinding, externe profilering en strategische stakeholdercommunicatie. Intern ondersteunen we het vormen van één organisatiecultuur en het delen van informatie over ontwikkelingen, keuzes en gezamenlijke doelen. Extern werken we aan herkenbaarheid, vertrouwen en een professionele uitstraling richting deelnemers, bedrijven, inwoners en samenwerkingspartners.

Ook arbeidsmarktcommunicatie is een belangrijk aandachtspunt. In een krappe arbeidsmarkt is het essentieel dat de ODU zich onderscheidt als aantrekkelijke werkgever. We zetten in op het helder en herkenbaar uitdragen van wie we zijn, waar we voor staan en wat we professionals te bieden hebben.

Daarnaast speelt communicatie een belangrijke rol in verandertrajecten, bijvoorbeeld bij de implementatie van nieuwe processen, systemen en werkwijzen. Samen met HRM en het management zorgen we dat medewerkers actief worden meegenomen in deze veranderingen. Transparantie, duidelijkheid en betrokkenheid staan daarbij centraal.

Accountmanagement

In 2026 zet het accountmanagement zich in om de verbinding met deelnemers – als opdrachtgevers én partners – zorgvuldig vorm te geven. Transparante samenwerking, wederzijdse verwachtingen en duidelijke afspraken vormen de basis voor een sterke relatie.

Naast de reguliere afstemming over voortgang en productie ligt er dit eerste jaar extra nadruk op het bouwen van vertrouwen, het opzetten van een stevige overlegstructuur en het eenduidig positioneren van de ODU als aanspreekpunt voor alle deelnemers.

Financiën

De afdeling Financiën is in 2026 verantwoordelijk voor het verder opbouwen van een stabiele, toekomstbestendige financiële functie binnen de ODU. De focus ligt op drie sporen: het samenvoegen van administraties, het inrichten van een nieuwe P&C-cyclus en het verder ontwikkelen van sturings- en verantwoordingsinformatie.

In het laatste kwartaal van 2025 is gestart met het opzetten van een P&C-spoorboekje en een nieuwe cyclus, inclusief alle producten die horen bij een professionele P&C-structuur. In 2026 wordt dit verder geoptimaliseerd. Daarbij wordt ook gewerkt aan de kwaliteit, uniformiteit en bruikbaarheid van P&C-producten, zoals de begroting, rapportages en jaarstukken. Het doel is om het bestuur en management van de ODU zo goed mogelijk te ondersteunen bij sturing, besluitvorming en verantwoording.

De financiële administratie wordt in dit eerste jaar verder ingericht en op onderdelen verbeterd. Daarbij ligt de nadruk op het uniformeren van werkwijzen, het verbeteren van de datakwaliteit en het zorgen voor een heldere en betrouwbare registratie van financiële gegevens. In samenwerking met de strategisch managers krijgen medewerkers duidelijke instructies over het uitvoeren van essentiële taken zoals (zaakgericht) tijdschrijven. Hiervoor worden diverse communicatiekanalen en instructiematerialen ingezet.

De verdere ontwikkeling van dashboards en rapportages via de BI-tool biedt managers de mogelijkheid om zelfstandig actuele cijfers in te zien en te gebruiken voor sturing. Adviseurs van Financiën & Control ondersteunen hen hierin met analyses, duiding en advies.

Tot slot wordt voortgebouwd op bestaande procesbeschrijvingen en worden uniforme werkinstructies opgesteld voor het gebruik van financiële systemen en controlinstrumenten. Daarmee wordt de organisatie optimaal ondersteund in het leveren van betrouwbare financiële gegevens, het uitvoeren van interne controles en het versterken van de sturingsinformatie.

Wat mag het kosten?

Op basis van de begroting 2026 is het budget voor het programma Bedrijfsvoering als volgt:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
Bedrijfsvoering	€15.982.400	€15.982.400	-

Tabel 8: Programma Bedrijfsvoering

2.9 Efficiëntie en versterking van de basis

De oprichting van de ODU is gestoeld op de ambitie om de kwaliteit van de dienstverlening te versterken en beter in te spelen op de opgaven van vandaag en morgen. Daarbij is het gelukt om direct bij de start een solide basis neer te zetten, zonder dat dit heeft geleid tot een noemenswaardige stijging van de totale kosten.

Zo zijn in 2026 aanvullende kosten gemaakt om te voldoen aan de financiële robuustheidscriteria (circa €450.000) en om invulling te geven aan gezamenlijke voorzieningen in het belang van alle deelnemers (circa €500.000). Dankzij efficiencywinst op andere onderdelen, als gevolg van de fusie, zijn deze extra kosten binnen de bestaande ruimte opgevangen.

Deze resultaatgerichte aanpak laat zien dat samenwerking loont. Door te harmoniseren, te verbinden en slim te organiseren, is ruimte gecreëerd voor vernieuwing en versterking. Dit alles is gerealiseerd binnen een gematigde stijging van de deelnemersbijdragen – met een maximale toename van 3,9%, passend bij de inflatieontwikkeling – waarmee een krachtige start van de nieuwe organisatie mogelijk is gemaakt.

3 Verplichte paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de verplichte paragrafen volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten), tenzij het betreffende onderdeel niet van toepassing is.

Bij de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) zijn de volgende onderdelen niet van toepassing:

- lokale heffingen;
- onderhoud van kapitaalgoederen;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

De navolgende paragrafen zijn wel van toepassing bij de ODU:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie paragraaf 3.1);
- financiering (zie paragraaf 3.2);
- bedrijfsvoering (zie paragraaf 3.3).

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de ODU beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's die de ODU loopt. Het gaat hier over niet kwantificeerbare risico's. Voor kwantificeerbare risico's worden voorzieningen gevormd. In artikel 28 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht is bepaald dat de algemene reserve maximaal 7 procent van de jaaromzet bedraagt. Op basis van de begrote financiële positie per 31 december 2026 bedraagt de algemene reserve €1.028K, dit is onder de norm van 7%. Jaarlijkse exploitatieoverschotten worden toegevoegd aan de algemene reserve en verhogen het weerstandsvermogen. Een exploitatietekort wordt opgevangen binnen het weerstandsvermogen, tenzij het weerstandsvermogen hiervoor onvoldoende is. In dat geval dragen de deelnemers hun deel naar rato van de uren uit de DVO (van de betreffende deelnemer) bij.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is het totaal van de middelen waarover de ODU beschikt om onvoorziene kosten te dekken. Voor de ODU is de algemene reserve aan te merken als beschikbare incidentele weerstandscapaciteit. Het beginvermogen van de ODU zal na de afwikkeling van de jaarrekeningen van de oude diensten gestort worden. Er wordt van uitgegaan dat het gestorte beginvermogen voldoende is om het restrisico af te dekken. Op basis van de begrote financiële positie per 31 december 2026 bedraagt de algemene reserve €1.028K.

Daarnaast bestaat de weerstandscapaciteit uit de post Onvoorzien. In de begroting is rekening gehouden met een structurele post Onvoorzien ter hoogte van €337K.

De totale weerstandscapaciteit bedraagt naar verwachting €1.365K (= €1.028K + €337K).

Risicobeheersing

Risicobeheersing is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen.

Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:

- Welke risico's kunnen gedragen worden?
- Welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- Welke middelen moeten, ter afdekking van risico's, gereserveerd worden?

Door de koppeling van het risicomanagement aan de planning & control-cyclus van de ODU zal drie keer per jaar over risico's worden gerapporteerd. Dat is bij de begroting, de bestuurlijke voortgangsrapportage (alleen significante afwijkingen) en de jaarrekening.

Algemene risico's

Het risicoprofiel van de ODU bestaat uit bedrijfsspecifieke risico's en meer algemene risico's. Bij deze laatste kan onder meer gedacht worden aan macro-economische ontwikkelingen en loon- en prijsontwikkelingen. Ook zijn er natuurlijk onzekerheden over (toekomstig) rijksbeleid en ontwikkelingen in wet- en regelgeving. Al deze ontwikkelingen kunnen risico's en onzekerheden met zich meebrengen, deze zijn echter nagenoeg niet beïnvloedbaar noch kwantificeerbaar. Deze risico's worden in principe niet opgenomen in de risicoanalyse zolang ze niet leiden tot meer specifieke en kwantificeerbare risico's voor de ODU.

Specifieke risico's

De specifieke risico's zijn de risico's die op de ODU van toepassing zijn. Deze risico's worden jaarlijks middels sessies met MT en medewerkers in kaart gebracht en hierbij wordt een inschatting gemaakt van de kans dat de gebeurtenis daadwerkelijk plaatsvindt en de (financiële) impact daarvan.

Dit heeft voor 2026 geresulteerd in onderstaande risicoanalyse:

3.1.1 Risicoanalyse

Risicomangement		2026			
Risico's	Beheersingsmaatregel	I/S*	Risico x €1.000	Risico-klasse %	Restrisico x €1.000
Verandering van wet- en regelgeving.	Tijdig inzetten van personeel met juiste kennis en vaardigheden om mogelijke veranderingen door te voeren.	S	€443	10%	€44
Achterblijvende vraag waardoor de realisatie achterblijft op de gecontracteerde UVP uren, eventueel in combinatie met ravijnjaar.	Inzetten op relatiemanagement: tijdige communicatie en afspraken met de klant maken.	S	€1.142	25%	€286
Onvoldoende declarabiliteit van medewerkers in de uitvoering.	Inzetten op coördinatie: sturen op inzet en bewaken improductiviteit.	S	€571	25%	€143
Kengetallen van PDC producten te laag vastgesteld.	Monitoren van de PDC-producten met een kengetal en ondernemen van gepaste acties bij structurele afwijkingen.	S	€428	10%	€43
Onderbezetting op formatieplan.	Arbeidsmarktstrategie in combinatie werving-& selectiebeleid	S	€600	25%	€150
Hoger ziekteverzuim dan de norm ten gevolge van langdurig ziekteverzuim.	Hoge inzet op verzuimbegeleiding in samenspraak met ARBO dienst.	S	€583	25%	€146
Personele frictiekosten (eigen risicodragerschap WW en WGA).	Strategisch personeelsbeleid in combinatie met sociaal plan/ sociaal statuut en van-werk-naar-werk trajecten.	I	€392	25%	€98
Claims door asbestslachtoffers.	Protocol en instructie om contact te vermijden	S	€301	10%	€30
Ernstig beveiligingsincident waardoor IT omgeving niet beschikbaar is.	Actief werken aan implementatie beveiligingsmaatregelen. Periodiek uitvoeren van risico-inventarisaties conform Baseline Informatiebeveiliging Overheid	S	€875	10%	€88
Totaal berekend restrisico 2026					€1.028

* I = Incidenteel / S = Structureel

Tabel 9: Berekening restrisico

3.1.2 Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen

Onderdeel	Stand per heden
Algemene reserve 31-12-2026	€1.028.000
Post Onvoorzien	€337.000
Weerstandscapaciteit	€1.365.000
Restrisico 2026	€1.028.000
Ratio weerstandsvermogen (weerstandscapaciteit / restrisico)	1,33
Waardering restrisico conform Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement	Voldoende (C)

Tabel 10: Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen geeft weer in welke mate de ODU in staat zal zijn om onvoorziene risico's te dekken. Op basis van de geprognosticeerde situatie op 31-12-2025 komt de ratio uit op 1,33. Afgezet tegen de opgestelde normen door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement scoort de ODU hiermee voldoende.

3.1.3 Financiële kengetallen

Kengetallen	Begroting 2026
Netto schuldquote	1,15%
Solvabiliteitsratio	6,30%
Structurele exploitatieruimte	-

Tabel 11: Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODU ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De ODU heeft geen leningen en verwacht deze ook niet voor eind 2026 aan te hoeven trekken.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de ODU in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid van de ODU.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief of nihil percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Overige financiële kengetallen

De navolgende financiële kengetallen zijn niet van toepassing voor de ODU:

- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Dit kengetal wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat de ODU geen verstrekte leningen heeft.
- Grondexploitatie: Dit kengetal is niet van toepassing, omdat de ODU geen grond exploiteert.
- Belastingcapaciteit: Dit kengetal is niet van toepassing, omdat de ODU geen belastingen int.

3.2 Financiering

Deze paragraaf gaat over de financiering van de ODU op de korte en de lange termijn. Daarin worden betrokken het schatkistbankieren, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Het doel is om onder gunstige voorwaarden en met beperkte risico's over voldoende financiële middelen te beschikken.

Financiering korte termijn

In de bijdrageverordening is het volgende vastgelegd:

- a. De deelnemers betalen telkens uiterlijk op 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober een voorschot in de kosten van het lopende begrotingsjaar ten bedrage van telkens 25% van de deelnemersbijdrage.
- b. Indien het voor de benodigde liquiditeitspositie gedurende afzonderlijke kwartalen noodzakelijk is, kan het dagelijks bestuur besluiten dat een afwijkend voorschotbedrag wordt gefactureerd.

Voor de start van de ODU wordt voorgesteld dat deelnemers de eerste twee voorschotten betalen uiterlijk 1 januari. Hierdoor is verzekerd dat de ODU voor de start voldoende financiële middelen heeft.

Doen zich hierbij tijdelijk overschotten voor dan heeft de ODU te maken met schatkistbankieren. De overschotten mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist (het Rijk) worden belegd (of uitgeleend aan andere decentrale overheden). De ODU mag de eerste €1mio buiten de schatkist houden. De ODU gaat een financieringsovereenkomst (krediet- en depotarrangement) afsluiten met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) waarbij een intra-daglimiet van €1mio wordt afgesproken. Doordat automatische afroaming van bedragen boven de €250.000 naar deposito's bij de schatkist (het Rijk) plaatsvindt is het saldo liquide middelen op basis van de begrote financiële positie per 31 december 2026 €250.000.

Financiering lange termijn

Wanneer de ODU investeringen doet en deze activeert op de financiële positie kan het nodig zijn om deze te financieren met geldleningen met een looptijd langer dan één jaar. Hierbij moet rekening worden gehouden met de renterisiconorm van het Rijk, die voorziet in spreiding van de looptijden van geldleningen, waardoor renterisico's beperkt worden. Langlopende geldleningen in de komende jaren zijn afhankelijk van omvang en tempo van de investeringen (in bijvoorbeeld ICT) en de ontwikkeling van de reservepositie van de ODU. Op dit moment is de verwachting dat in ieder geval tot en met 2029 geen leningen zullen hoeven worden afgesloten.

3.3 Bedrijfsvoering

Voor de paragraaf Bedrijfsvoering wordt verwezen naar paragraaf 2.8 Programma Bedrijfsvoering.

DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING

4 Overzicht van baten en lasten en toelichting

4.1 Staat van baten en lasten

In deze paragraaf is de geprognosticeerde staat van baten en lasten over 2026 opgenomen. Voor bijbehorende toelichtingen zie de vervolgparagrafen van dit hoofdstuk. Voor het meerjarenperspectief van de staat van baten en lasten voor 2027 – 2029 wordt verwezen naar Bijlage 3 Meerjarenraming

Programmabegroting	Begroting 2026
Baten	
Vergunningverlening	€6.726.200
Toezicht en handhaving	€16.336.500
Advies en expertise	€6.424.600
Baten Programma's Uitvoering	€29.487.300
Baten Programma Bedrijfsvoering	€15.982.400
Totaal baten	€45.469.700
Lasten	
Vergunningverlening	€6.726.200
Toezicht en handhaving	€16.336.500
Advies en expertise	€6.424.600
Lasten Programma's Uitvoering	€29.487.300
Lasten Programma Bedrijfsvoering	€15.440.600
Onvoorzien	€336.800
Prijscompensatie	€205.000
Totaal lasten	€45.469.700
Saldo baten en lasten	-
Toevoeging aan reserves	-
Onttrekking uit reserves	-
Resultaat	-

Tabel 12: Staat van baten lasten

Voor een specificatie van de baten en lasten per kostensoort wordt verwezen naar Bijlage 4 Specificatie baten en lasten per kostensoort.

4.2 Toelichting op de baten

Bijdrage deelnemers

Bijdrage deelnemers	Begroting 2026
Vaste bijdrage	€16.082.400
Variabele bijdrage	€28.540.500
Totaal bijdrage deelnemers	€44.622.900

Tabel 13: Bijdrage deelnemers

De vaste bijdrage is ter dekking van de vaste lasten van de organisatie met name bedrijfsvoering. De kosten hiervan worden toegelicht in paragraaf 4.3.

Bij de berekening van de variabele bijdrage is uitgegaan van de door de deelnemers in mei 2025 verstrekte uitvoeringsplannen voor 2026. Deze tellen op tot een structurele afname van producten en diensten van in totaal 349.119 uur. Het bijbehorende uurtarief is €81,75, oorspronkelijk werd in de uitvoeringsplannen gerekend met een tarief van €82,50. Gedurende de nadere analyse en verdere uitwerking van de begroting is het tarief verlaagd met €0,75 voor 2026.

DVO 2026	Variabele bijdrage	Vaste bijdrage	Bijdrage
Gemeente Amersfoort	€1.459.900	€820.200	€2.280.100
Gemeente Baarn	€408.300	€225.200	€633.500
Gemeente Bunnik	€510.400	€289.500	€799.900
Gemeente Bunschoten	€405.200	€225.200	€630.400
Gemeente De Bilt	€865.800	€482.500	€1.348.300
Gemeente De Ronde Venen	€1.972.600	€1.109.700	€3.082.300
Gemeente Eemnes	€187.700	€112.600	€300.300
Gemeente Houten	€551.200	€305.600	€856.800
Gemeente IJsselstein	€1.445.900	€820.200	€2.266.100
Gemeente Leusden	€344.900	€193.000	€537.900
Gemeente Lopik	€1.083.600	€611.100	€1.694.700
Gemeente Montfoort	€477.200	€273.400	€750.600
Gemeente Nieuwegein	€442.300	€241.200	€683.500
Gemeente Oudewater	€424.800	€241.200	€666.000
Gemeente Renswoude	€295.800	€160.800	€456.600
Gemeente Rhenen	€478.800	€273.400	€752.200
Gemeente Soest	€626.000	€353.800	€979.800
Gemeente Stichtse Vecht	€1.413.300	€804.100	€2.217.400
Gemeente Utrecht	€2.546.000	€1.431.300	€3.977.300
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	€1.062.800	€595.000	€1.657.800
Gemeente Veenendaal	€748.200	€418.100	€1.166.300
Gemeente Vijfheerenlanden	€1.255.200	€707.600	€1.962.800
Gemeente Wijk bij Duurstede	€444.800	€257.300	€702.100
Gemeente Woerden	€1.202.400	€675.500	€1.877.900
Gemeente Woudenberg	€284.500	€160.800	€445.300
Gemeente Zeist	€1.472.000	€836.300	€2.308.300
Provincie Utrecht	€6.131.000	€3.457.700	€9.588.700
Totaal	€28.540.600	€16.082.300	€44.622.900

Tabel 14: Bijdrage per deelnemer

Voor een nadere uitwerking van de bijdrage per deelnemer en de prijseffecten ten opzichte van voorgaand begrotingsjaar 2025 wordt verwezen naar Bijlage 2 Overzicht uren en bijdragen per deelnemer.

Het gewogen gemiddelde effect van de prijsstijging voor de deelnemers is 3,4% en voor een afzonderlijke deelnemer maximaal 3,9% en ligt daarmee in lijn met de verwachte prijsstijgingen in de septembercirculaire 2024 die voor deze begroting zijn gebruikt. In onderstaande tabel is de gewogen loon/prijscompensatie berekend voor de ODU.

Compensatie*	Basis	2026
Looncompensatie	Loonvoet sector overheid	3,8%
Prijscompensatie	Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	2,6%
Gewogen loon/prijscompensatie	Verhouding personeel en overige kosten	3,5%

* Bron: CPB CEP 2024

Tabel 15: Gewogen loon/prijscompensatie

Subsidies en projectopbrengsten

Subsidies en projectopbrengsten	Begroting 2026
SPUK Energie	€702.800
Projectopbrengsten	€144.000
Totaal subsidies en projectopbrengsten	€846.800

Tabel 16: Subsidies en projectopbrengsten

De navolgende subsidies en projectopbrengsten zijn van toepassing voor 2026:

- **SPUK Energie:** Regeling Specifieke Uitkering additionele capaciteit voor toezicht en handhaving energiebesparing (SPUK Energie) is structureel begroot, omdat het een regeling van 5 jaar betreft. De middelen worden voornamelijk gebruikt voor extra capaciteit toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht. 2026 zal het laatste jaar zijn dat deze subsidie beschikbaar is. Het is de verwachting dat de regeling wordt gecontinueerd in een andere vorm, maar niet meer als SPUK.
- **Projectopbrengsten:** Dit betreffen structurele projectopbrengsten op het gebied van Volksgezondheid en Milieu en opbrengsten vanuit de diverse NDC-locaties.

4.3 Toelichting op de lasten

De lasten van de programma's die vallen onder de Uitvoeringsprogramma's bestaan exclusief uit de loonkosten van het personeel werkzaam binnen deze programma's. Alle andere directe dan wel indirecte kosten van de programma's worden verantwoord in het programma bedrijfsvoering.

De lasten van programma Bedrijfsvoering worden onderstaand nader gespecificeerd:

Lasten programma Bedrijfsvoering	Begroting 2026
Lasten	
Personeel	€6.788.000
Inhuur derden	€367.500
Indirecte personele lasten	€1.978.000
ICT kosten	€2.811.500
Huisvestingskosten	€1.417.100
Overige kosten	€2.078.500
Totaal lasten	€15.440.600

Tabel 17: Specificatie lasten programma Bedrijfsvoering

Personeel

De post Personeel omvat 58 FTE medewerkers bedrijfsvoering. Dit is 17,35% van de begrote totale FTE's (334 FTE). Voor de huidige medewerkers is uitgegaan van de huidige CAO, voor toekomstige medewerkers/ vacatureruimte is uitgegaan van de CAO SGO. Daarnaast is in de personele lasten €400.000 opgenomen voor de uitvoering van de regionale- en gezamenlijke opdrachten.

Inhuur derden

De post Inhuur derden betreft met name de tijdelijke inzet van extra personeel. Deze inzet is noodzakelijk vanwege personele mismatch door de fusie en tijdelijk aanvullend werk dat voortkomt uit de integratie van beide organisaties.

Indirecte personele lasten

De post Indirecte personele lasten betreffen de indirecte personele lasten voor alle programma's tezamen. Dit betreft voornamelijk opleidingskosten, werkkostenregeling, woon- werkverkeer en dienstreizen.

ICT-kosten

De post ICT-kosten omvat alle ICT-gerelateerde kosten van de ODU. Dit betreft onder andere de digitale werkplekken van alle medewerkers, het zaaksysteem, ERP-systeem en BI-systemen.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten betreffen alle huisvestingskosten van het provinciehuis, alsmede de NDC-locaties.

Overige kosten

De overige kosten betreffen met name de ontwikkelkosten (innovatie), de afschrijvingslasten, de leasekosten en de facilitaire kosten voor de gehele organisatie.

Onvoorzien en Prijscompensatie

De posten 'Onvoorzien' en 'Prijscompensatie' vallen niet onder een van de programma's. De post 'Onvoorzien' betreft een raming van eventuele onvoorziene lasten. De post 'Prijscompensatie' betreft een raming van de prijscompensatie voor 2026 (dit omvat geen looncompensatie).

Bedrijfsvoering, vaste bijdrage en overhead

De afdeling Bedrijfsvoering van de ODU wordt volledig gefinancierd vanuit de vaste bijdrage van de deelnemers. Het uitgangspunt daarbij is dat alle ondersteuning van de uitvoering – ongeacht het specifieke programma – centraal wordt verantwoord binnen deze afdeling. Dit zorgt voor transparantie, beheersbaarheid en een efficiënte inrichting van de organisatie.

Onder Bedrijfsvoering vallen onder meer de onderdelen financiën, ICT en informatievoorziening, HRM, communicatie, juridische ondersteuning, secretariaat en facilitaire zaken. Daarnaast worden hier ook de werkzaamheden rondom accountmanagement, kwaliteit, planning & control en strategische advisering ondergebracht.

Bij de inrichting van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de bredere definitie van interne ondersteuning en de beperktere definitie van overhead volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten). BBV-overhead betreft uitsluitend de kosten die samenhangen met de aansturing en ondersteuning van het primaire proces, zoals leidinggevenden, P&O (excl. opleiding), financiën, interne controle, huisvesting, ICT (basisvoorzieningen) en bestuurszaken. In de praktijk betekent dit dat de totale kosten van Bedrijfsvoering hoger zijn dan de kosten die volgens het BBV onder "overhead" vallen.

Voor de begroting 2026 worden de volgende voorbeelden gerekend tot de vaste bijdrage en ondergebracht bij Bedrijfsvoering:

- Kosten voor het VTH-zaaksysteem en andere ondersteunende ICT (zoals tijdregistratie, AFAS en BI-tools);
- Inzet van financiële administratie, P&C-adviseurs en managementondersteuning;
- Activiteiten op het gebied van personeelsontwikkeling, werving & selectie en strategisch HRM-beleid;
- Communicatie, zowel intern als extern, waaronder positionering van de ODU als nieuwe organisatie;
- Huisvestingskosten, inclusief inrichting gezamenlijke werkomgeving.

Door deze ondersteunende functies centraal te organiseren en collectief te bekostigen, wordt uniformiteit bevorderd en kunnen schaalvoordelen worden benut.

5 Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting

Volgens de notitie 'Financiële uitgangspunten en planning liquidatieplannen RUD en ODRU' die op 23 mei 2025 is vastgesteld in het gezamenlijk AB, zullen de activa en passiva van de RUD en ODRU per 1 januari 2026 tegen boekwaarde (op basis van jaarrekening 2025) worden overgedragen. Op dit moment zijn de uitkomsten van de 'Financiële Quick scan' nog niet bekend. Derhalve is er nog geen zicht op de standen per 1 januari 2026 van de afzonderlijke balansposten. In de begroting 2026 wordt om deze reden uitgegaan van een inschatting van de beginstanden per begin boekjaar 2026. Voor de meerjarenraming van de financiële positie voor 2027-2029 wordt verwezen naar Bijlage 3 Meerjarenraming.

5.1 Balans

Balans	Begroting 31-12-2026
Vaste activa	
Materiele vaste activa	€1.060.000
Vlottende activa	
Vorderingen publiekrechtelijke lichamen	€2.240.000
Uitzetting in 's Rijk's schatkist	€12.376.000
Liquide middelen	€251.000
Overlopende activa	€390.000
Totaal Activa	€16.317.000
Vaste Passiva	
Eigen vermogen	
-Algemene reserve	€1.028.000
-Gerealiseerd resultaat	-
Voorzieningen	€1.747.000
Vlottende passiva	
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jr	€3.579.000
Overlopende passiva	€9.963.000
Totaal Passiva	€16.317.000

Tabel 18: Balans

5.2 Waarderingsgrondslagen

Artikel 59 tot en met 65 van het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) zijn van toepassing op het waarderings-, activerings- en afschrijvingsbeleid van de ODU. In de financiële verordening van de ODU zal per soort actief vastgelegd hoe dit beleid wordt toegepast. In deze begroting is hiervoor een eerste aanzet opgenomen.

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa met economisch nut worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Activa met een verkrijgingprijs van minder dan of gelijk aan €10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd (meet)apparatuur.

15 jaar	: technische installaties en apparatuur in gebouwen
10 jaar	: kantoormeubilair, veiligheidsvoorzieningen en verbouwingen
5 jaar	: transportmiddelen, aanhangwagens en personenauto's
3 jaar	: (automatiserings)apparatuur en telefooninstallaties

Tabel 19: Afschrijvingstermijnen

Voor transportmiddelen, aanhangwagens en personenauto's wordt wel rekening gehouden met een restwaarde. Voor alle andere materiële vaste activa met economisch nut wordt geen rekening gehouden met een restwaarde.

5.3 Toelichting op de balans

De balansposities in deze begroting zijn gebaseerd op de balansposities in de jaarrekeningen 2024 van de ODRU en RUD. De daadwerkelijke omvang van de verschillende financiële posities is nog afhankelijk van uiteenlopende factoren zoals de daadwerkelijke inbreng. De balansposities 2024 zijn gebruikt om een inschatting te maken.

In de balans zijn geen uitgangspunten verwerkt buiten de verwachte reguliere activiteiten van de ODU. Onderhanden zaken ontstaan in verband met het afrekenen onder outputfinanciering zijn niet weergegeven in de financiële positie, omdat er zowel een schuldpositie als voorschotten van éénzelfde omvang bestaan.

De hoge positie Uitzetting in 's Rijk's schatkist is gelinkt aan de positie van de overlopende passiva. De overlopende passiva betreft de vooruit gefactureerde deelnemersbijdrage voor het eerste kwartaal van het opvolgende jaar.

Uitgangspunt voor de algemene reserve is dat ten minste het benodigde weerstandvermogen (zie paragraaf 3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing) ter afdekking van het restrisico na oprichting van de ODU gestort zal worden door de deelnemers. Daarna wordt het gerealiseerde resultaat jaarlijks toegevoegd aan de algemene reserve.

De voorzieningen betreffen met name opgebouwd (wettelijk) verlof van medewerkers.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Overzicht van Baten (per taakveld)	Begroting 2026
Taakveld 7.4 Milieubeheer	€24.358.000
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	€4.338.200
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€791.100
Taakveld 0.4 Overhead	€15.982.400
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (onvoorzien)	-
Taakveld 0.1 Bestuur	-
Algemene dekkingsmiddelen	-
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	-
Totale Baten	€45.469.700

Overzicht van Lasten (per taakveld)	Begroting 2026
Taakveld 7.4 Milieubeheer	€24.358.000
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	€4.338.200
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€791.100
Taakveld 0.4 Overhead	€15.285.200
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (onvoorzien)	€541.800
Taakveld 0.1 Bestuur	€155.400
Algemene dekkingsmiddelen	-
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	-
Totale Lasten	€45.469.700

Saldo baten en lasten	-
------------------------------	----------

Overzicht van mutaties reserves	Begroting 2026
Toevoeging aan reserves	-
Onttrekking uit reserves	-
Resultaat	-

Tabel 20: Overzicht van baten en lasten per taakveld

Bijlage 2 Overzicht uren en bijdragen per deelnemer

DVO 2026	Aantal uur	Aandeel	Variabele bijdrage	Vaste bijdrage	Totale bijdrage
Gemeente Amersfoort	17.858 uur	5,1%	€1.459.900	€820.200	€2.280.100
Gemeente Baarn	4.994 uur	1,4%	€408.300	€225.200	€633.500
Gemeente Bunnik	6.244 uur	1,8%	€510.400	€289.500	€799.900
Gemeente Bunschoten	4.957 uur	1,4%	€405.200	€225.200	€630.400
Gemeente De Bilt	10.591 uur	3,0%	€865.800	€482.500	€1.348.300
Gemeente De Ronde Venen	24.130 uur	6,9%	€1.972.600	€1.109.700	€3.082.300
Gemeente Eemnes	2.296 uur	0,7%	€187.700	€112.600	€300.300
Gemeente Houten	6.742 uur	1,9%	€551.200	€305.600	€856.800
Gemeente IJsselstein	17.687 uur	5,1%	€1.445.900	€820.200	€2.266.100
Gemeente Leusden	4.219 uur	1,2%	€344.900	€193.000	€537.900
Gemeente Lopik	13.255 uur	3,8%	€1.083.600	€611.100	€1.694.700
Gemeente Montfoort	5.837 uur	1,7%	€477.200	€273.400	€750.600
Gemeente Nieuwegein	5.410 uur	1,5%	€442.300	€241.200	€683.500
Gemeente Oudewater	5.196 uur	1,5%	€424.800	€241.200	€666.000
Gemeente Renswoude	3.618 uur	1,0%	€295.800	€160.800	€456.600
Gemeente Rhenen	5.857 uur	1,7%	€478.800	€273.400	€752.200
Gemeente Soest	7.658 uur	2,2%	€626.000	€353.800	€979.800
Gemeente Stichtse Vecht	17.288 uur	5,0%	€1.413.300	€804.100	€2.217.400
Gemeente Utrecht	31.144 uur	8,9%	€2.546.000	€1.431.300	€3.977.300
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	13.000 uur	3,7%	€1.062.800	€595.000	€1.657.800
Gemeente Veenendaal	9.152 uur	2,6%	€748.200	€418.100	€1.166.300
Gemeente Vijfheerenlanden	15.354 uur	4,4%	€1.255.200	€707.600	€1.962.800
Gemeente Wijk bij Duurstede	5.441 uur	1,6%	€444.800	€257.300	€702.100
Gemeente Woerden	14.708 uur	4,2%	€1.202.400	€675.500	€1.877.900
Gemeente Woudenberg	3.480 uur	1,0%	€284.500	€160.800	€445.300
Gemeente Zeist	18.006 uur	5,2%	€1.472.000	€836.300	€2.308.300
Provincie Utrecht	74.997 uur	21,5%	€6.131.000	€3.457.700	€9.588.700
Totaal	349.119 uur	100,0%	€28.540.600	€16.082.300	€44.622.900

Tabel 21: Overzicht uren en bijdragen per deelnemer

Omgevingsdienst Utrecht

Vergelijking totale bijdrage 2026 met 2025	Bijdrage 2025 (a)	Bijdrage 2026 (b)	Verschil in euro (b-a)	Verschil % (b-a)/a	Verschil % gecorrigeerd voor gecontracteerde uren
Gemeente Amersfoort	€2.308.000	€2.280.100	€-27.900	-1,2%	3,1%
Gemeente Baarn	€615.000	€633.500	€18.500	3,0%	3,2%
Gemeente Bunnik	€886.215	€799.900	€-86.315	-9,7%	3,9%
Gemeente Bunschoten	€611.000	€630.400	€19.400	3,2%	3,5%
Gemeente De Bilt	€1.440.945	€1.348.300	€-92.645	-6,4%	3,9%
Gemeente De Ronde Venen	€3.266.388	€3.082.300	€-184.088	-5,6%	3,9%
Gemeente Eemnes	€278.000	€300.300	€22.300	8,0%	3,0%
Gemeente Houten	€803.000	€856.800	€53.800	6,7%	3,8%
Gemeente IJsselstein	€2.267.382	€2.266.100	€-1.282	-0,1%	3,9%
Gemeente Leusden	€532.000	€537.900	€5.900	1,1%	3,5%
Gemeente Lopik	€638.000	€1.694.700	€1.056.700	165,6%	2,7%
Gemeente Montfoort	€848.946	€750.600	€-98.346	-11,6%	3,9%
Gemeente Nieuwegein	€589.000	€683.500	€94.500	16,0%	3,5%
Gemeente Oudewater	€707.496	€666.000	€-41.496	-5,9%	3,9%
Gemeente Renswoude	€508.113	€456.600	€-51.513	-10,1%	3,9%
Gemeente Rhenen	€824.838	€752.200	€-72.638	-8,8%	3,9%
Gemeente Soest	€943.000	€979.800	€36.800	3,9%	3,2%
Gemeente Stichtse Vecht	€2.393.949	€2.217.400	€-176.549	-7,4%	3,9%
Gemeente Utrecht	€3.857.000	€3.977.300	€120.300	3,1%	3,2%
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	€1.748.445	€1.657.800	€-90.645	-5,2%	3,9%
Gemeente Veenendaal	€1.201.956	€1.166.300	€-35.656	-3,0%	3,9%
Gemeente Vijfheerenlanden	€2.064.678	€1.962.800	€-101.878	-4,9%	3,9%
Gemeente Wijk bij Duurstede	€761.001	€702.100	€-58.901	-7,7%	3,9%
Gemeente Woerden	€1.977.471	€1.877.900	€-99.571	-5,0%	3,9%
Gemeente Woudenberg	€443.000	€445.300	€2.300	0,5%	3,3%
Gemeente Zeist	€2.536.260	€2.308.300	€-227.960	-9,0%	3,9%
Provincie Utrecht	€9.283.000	€9.588.700	€305.700	3,3%	2,5%
Totaal	€44.334.083	€44.622.900	€288.817	0,7%	

Tabel 22: Vergelijking bijdragen 2026 met 2025

Bijlage 3 Meerjarenraming

Programmabegroting	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten				
Vergunningverlening	€6.726.200	€7.022.100	€7.282.000	€7.551.400
Toezicht en handhaving	€16.336.500	€17.055.300	€17.686.400	€18.340.800
Advies en expertise	€6.424.600	€6.707.300	€6.955.400	€7.212.800
Baten Programma Uitvoering	€29.487.300	€30.784.700	€31.923.800	€33.105.000
Baten Programma Bedrijfsvoering	€15.982.400	€16.585.600	€17.099.300	€17.682.000
Totaal baten	€45.469.700	€47.370.300	€49.023.100	€50.787.000
Lasten				
Vergunningverlening	€6.726.200	€7.022.100	€7.282.000	€7.551.400
Toezicht en handhaving	€16.336.500	€17.055.300	€17.686.400	€18.340.800
Advies en expertise	€6.424.600	€6.707.300	€6.955.400	€7.212.800
Lasten Programma Uitvoering	€29.487.300	€30.784.700	€31.923.800	€33.105.000
Lasten Programma Bedrijfsvoering	€15.440.600	€16.020.000	€16.512.800	€17.073.700
Onvoorzien	€336.800	€351.600	€364.600	€378.100
Prijscompensatie	€205.000	€214.000	€221.900	€230.200
Totaal lasten	€45.469.700	€47.370.300	€49.023.100	€50.787.000
Saldo baten en lasten	-	-	-	-
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-
Ottrekking uit reserves	-	-	-	-
Resultaat	-	-	-	-

Tabel 23: Meerjarenraming – Staat van baten en lasten

Toelichting op de meerjarenraming Programmabegroting

Er is een structureel sluitende meerjarenraming voor 2027 tot en met 2029. In deze meerjarenraming is voor de indexeringsuitgegaan van de september circulaire 2024. Daarnaast zijn de reeds verwachte bezuinigingen zoals ook opgenomen in de rudimentaire begroting verwerkt. Vooralnog betreft dit alleen kostenbesparingen die op termijn mogelijk zijn op ICT-gebied. Het gaat om licentie-, en applicatiekosten omdat deze kosten door schaalvergroting kunnen dalen. Uiteindelijk lopen deze besparingen naar verwachting op tot jaarlijks €250.000. Zoals ook al eerder in deze begroting vermeld is de verwachting dat meer kostenbesparingen behaald kunnen worden in de toekomst.

Balans	Begroting 31-12-2026	Raming 31-12-2027	Raming 31-12-2028	Raming 31-12-2029
Vaste activa				
Materiele vaste activa	€1.060.000	€1.040.000	€1.020.000	€1.000.000
Vlottende activa				
Vorderingen publiekrechtelijke lichamen	€2.240.000	€2.262.700	€2.285.000	€2.308.000
Uitzetting in 's Rijk's schatkist	€12.376.000	€12.432.300	€12.499.400	€12.597.200
Liquide middelen	€251.000	€251.000	€251.000	€251.000
Overlopende activa	€390.000	€394.000	€398.000	€402.000
Totaal Activa	€16.317.000	€16.380.000	€16.453.400	€16.558.200
Vaste Passiva				
Eigen vermogen				
-Algemene reserve	€1.028.000	€1.028.000	€1.028.000	€1.028.000
-Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-
Voorzieningen	€1.747.000	€1.710.000	€1.683.000	€1.686.000
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jr	€3.579.000	€3.579.000	€3.579.000	€3.579.000
Overlopende passiva	€9.963.000	€10.063.000	€10.163.400	€10.265.200
Totaal Passiva	€16.317.000	€16.380.000	€16.453.400	€16.558.200

Tabel 24: Meerjarenraming – Balans

Toelichting op de meerjarenraming financiële positie

Bovenstaande posities zijn gebaseerd op de balansposities in de jaarrekeningen 2024 van de ODRU en RUD. De daadwerkelijke omvang van de verschillende financiële posities is nog afhankelijk van uiteenlopende factoren, daarom is gekeken naar de balansposities van de beide diensten ultimo 2024 als beste inschatting. In deze meerjarenraming voor 2027–2029 zijn geen uitgangspunten verwerkt buiten de verwachte reguliere activiteiten van de ODU. Onderhanden zaken ontstaan in verband met het afrekenen onder outputfinanciering zijn niet weergegeven in de financiële positie, omdat er zowel een schuldpositie als voorschotten van éénzelfde omvang bestaan. Gehanteerd uitgangspunt voor de algemene reserve is dat ten minste het benodigde weerstandvermogen ter afdekking van het restrisico na oprichting van de ODU gestort zal worden door de deelnemers. Daarna zijn de geprognostiseerde resultaten jaarlijks toegevoegd aan de algemene reserve.

Bijlage 4 Specificatie baten en lasten per kostensoort

Staat van baten en lasten	Begroting 2026
Baten	
Bijdrage deelnemers	€44.622.900
Subsidies en projectopbrengsten	€846.800
Totaal baten	€45.469.700
Lasten	
Personeel	€35.328.500
Inhuur derden	€1.070.300
Indirecte personele lasten	€1.978.000
ICT kosten	€2.811.500
Huisvestingskosten	€1.417.100
Overige kosten	€2.322.500
Onvoorzien	€336.800
Prijscompensatie	€205.000
Totaal lasten	€45.469.700
Saldo baten en lasten	-
Toevoeging aan reserves	-
Ottrekking uit reserves	-
Resultaat	-

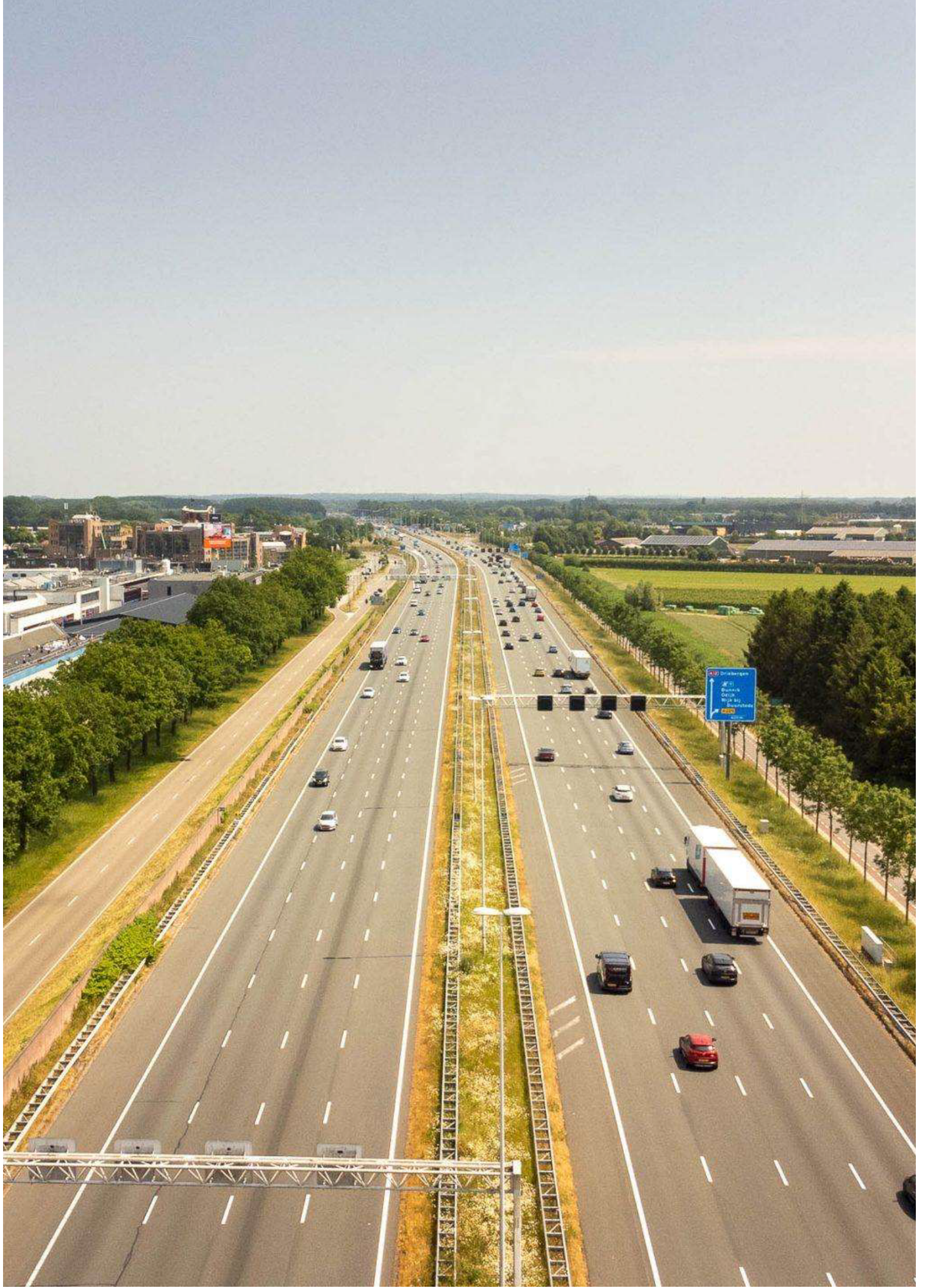
Tabel 25: Specificatie baten en lasten per categorie

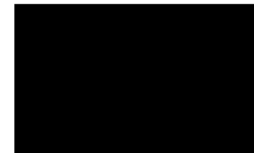
Bijlage 5 Informatie ten behoeve van de deelnemers met betrekking tot verbonden partijen

Provincies en gemeenten zijn conform het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) verplicht gegevens van hun verbonden partijen op te nemen in hun jaarstukken en begroting. In onderstaande tabel zijn enkele gegevens opgenomen en verwijzingen aangegeven waar betreffende gegevens zijn te vinden in deze begroting.

Informatie verbonden partijen			Balans 31-12-2026	Resultaat begroting 2026	informatie te vinden op pagina
Eigen vermogen			€1.028.000		29
Vreemd vermogen			€1.747.000		29
Resultaat				€0	24
Risicobeheersing					18
Financiële kengetallen					21
Inzicht in overhead en kosten					32
Aandeel					33

Tabel 26: Informatie ten behoeve van eigenaar gemeenten met betrekking tot verbonden partijen

www.odru.nl
www.rudutrecht.nl

Aan:

Provinciale Staten van de provincie Utrecht en de gemeenteraden van de gemeenten Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, IJsselstein, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden, Zeist, Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht, Woudenberg

Ter attentie van:

het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht en colleges van B&W

Utrecht, 11 juli 2025

Ons kenmerk: INT20.1011-2465
Behandeld door: M. van Bockel

Onderwerp: Mogelijkheid zienswijze (Ontwerp) Bijdrageverordening ODU

Geacht college,

Hierbij bieden wij u aan de (Ontwerp) Bijdrageverordening van de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht in oprichting (ODU) om u in de gelegenheid te stellen een zienswijze over deze verordening naar voren te brengen.

Proces zienswijze raden

In de algemene financiële uitgangspunten van de ontwerp gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht is vastgelegd dat het algemeen bestuur een bijdrageverordening vaststelt, waarin in elk geval wordt geregeld op welke wijze en in welke mate de colleges financieel bijdragen aan de instandhouding van de Omgevingsdienst en op welke wijze wordt omgegaan met reservevorming en uitkering van reserves.

De beide algemeen besturen van de ODRU en RUD hebben besloten dat het ontwerp van de bijdrageverordening de eerste keer aan de staten en raden wordt voorgelegd met de mogelijkheid een zienswijze naar voren te brengen. Dit vanwege de samenhang met de (Ontwerp) programmabegroting en om het gehele financiële plaatje voor de raden voldoende inzichtelijk te maken. Voor het indienen van de zienswijze hebben we, mede vanwege de zomervakantie, een ruime termijn bepaald.

De ontvangen zienswijzen worden meegenomen in de besluitvorming. Voorafgaande aan het vaststellen van de bijdrageverordening ontvangt u een reactie op uw zienswijze. De reacties en de zienswijzen worden bij de bijdrageverordening gevoegd voor de definitieve vaststelling door het algemeen bestuur van de ODU op 10 november 2025¹.

Van de definitieve vaststelling ontvangt u vervolgens een mededeling.

¹ Erop vertrouwend dat op 8 oktober 2025 alle deelnemende partijen ingestemd hebben met de oprichting van de ODRU.

Toelichting ontwerp bijdrageverordening

Een solide financiële basis is essentieel voor het succes van de ODU en draagt direct bij aan de missie en visie van de organisatie. De voorgestelde bijdrageverordening draagt bij aan een gezonde financiële huishouding vanaf de start. Deze verordening zorgt voor een gezamenlijke verantwoordelijkheid, transparantie en een eerlijke verdeling van de deelnemersbijdragen.

De financiële uitgangspunten voor de bijdrageverordening zijn al eerder in de routekaart naar één omgevingsdienst vastgesteld en vervolgens meer uitgewerkt in het gezamenlijk algemeen bestuur op 18 april jl. Daarbij is de deelnemersbijdrage opgebouwd uit een vaste bijdrage en een variabele bijdrage. De grondslagen en de vaststelling van de bijdrage van de deelnemende provincie en gemeenten daarvoor zijn verwoord in de artikelen 2 en 3 van de (Ontwerp) Bijdrageverordening. Deze verordening vormt de juridische neerslag van die besluiten.

Hoe maakt u uw zienswijze bekend?

U kunt uw zienswijze schriftelijk aan ons toezenden **tot en met 17 oktober 2025**. Hebben wij dan geen reactie ontvangen, dan gaan we ervan uit dat u geen zienswijze wenst in te dienen. De zienswijze kunt u digitaal toesturen via het mailadres info@duinengroen.nl p.v.v. zienswijze (Ontwerp) Bijdrageverordening ODU.

Tot slot

Wij wijzen u erop dat u bij separate brief de (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026 ontvangt met de wettelijke mogelijkheid om ook daarover een zienswijze naar voren te brengen.

Met vriendelijke groet,

namens het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur RUD Utrecht,

bijlage (Ontwerp) bijdrageverordening

cc. AB-lid, Regievoerder(s)

(Ontwerp) Bijdrageverordening Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht

Het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Utrecht;

Gelet op

Artikel 28 lid 1 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht;

Besluit

vast te stellen de navolgende Bijdrageverordening Omgevingsdienst Utrecht

Artikel 1. Begripsbepalingen

Artikel 1 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht is van overeenkomstige toepassing op dit besluit. Daarnaast wordt in dit besluit verstaan onder:

- a. aanvullende opdracht: overeenkomst van opdracht tussen de Omgevingsdienst en de deelnemers in aanvulling op het UVP. Een aanvullende opdracht betreft altijd een PDC-product en is incidenteel van aard zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid 1 van de gemeenschappelijke regeling;
- b. algemeen bestuur: het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst, bedoeld in artikel 7, eerste lid van de gemeenschappelijke regeling;
- c. begrotingsjaar: het kalenderjaar waarvoor een begroting van Omgevingsdienst geldt;
- d. dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst, bedoeld in artikel 17, eerste lid van de gemeenschappelijke regeling;
- e. deelnemer: een college dat deelneemt aan de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht;
- f. deelnemersbijdrage: de som van de vaste bijdrage en de variabele bijdrage van een deelnemer;
- g. dienst: is een in PDC specifiek omschreven opdracht, waarvoor geen kengetal kan worden vastgesteld. De prijs van een dienst wordt bepaald op basis van het werkelijk aantal uren vermenigvuldigd met het DVO uurtarief;
- h. DVO (dienstverleningsovereenkomst): de overeenkomst tussen de Omgevingsdienst en de deelnemer waarin afspraken over af te nemen PDC producten- en diensten worden vastgelegd ten aanzien van de door de Omgevingsdienst te leveren dienstverlening;
- i. incidentele taken: taken die niet langer dan drie jaar worden afgenomen. Deze betreffen de aanvullende opdrachten, projecten, activiteiten op basis van kortlopende subsidies en overige inkomsten;
- j. opdrachten met een gezamenlijk belang: door het algemeen bestuur vastgestelde taken die ten behoeve van alle deelnemers in gezamenlijkheid worden uitgevoerd en/of een regionaal belang dienen die vanuit redenen van efficiëntie, effectiviteit, uniformiteit en/of bevorderen van specialistische expertise worden uitgevoerd. Afhankelijk van welke categorie het betreft worden deze taken of in de vaste bijdrage of in de variabele bijdrage in rekening gebracht;
- k. overhead: de jaarlijkse kosten van management en bedrijfsvoering zoals de kosten van HRM, financiën/planning & control, communicatie, informatievoorziening en automatisering, juridische zaken, secretariaat, facilitaire zaken en huisvesting en bestuursondersteuning;
- l. PDC (Producten- en Dienstencatalogus): een overzicht van de door de Omgevingsdienst aangeboden producten en diensten. Producten en diensten, die middels het UVP worden afgenomen, zijn structurele taken. Producten en diensten, die middels aanvullende opdrachten worden afgenomen, zijn incidentele taken;
- m. product: als het een standaardproduct betreft, wordt de prijs bepaald door het aantal norm uren (kengetal dat hiervoor geldt), vermenigvuldigd met het DVO uurtarief;
- n. producten en diensten: zijn concrete en specifiek geformuleerde prestaties die de omgevingsdienst uitvoert en die leiden tot een afgebakend resultaat, doorgaans in de vorm van een besluit, rapport of advies. Alle producten en diensten van de omgevingsdienst zijn opgenomen in de PDC;
- o. project: overeenkomst van opdracht tussen de Omgevingsdienst en de deelnemers boven op het UVP. Een project betreft geen PDC-product en is incidenteel van aard zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid 1, onder c van de gemeenschappelijke regeling;

- p. structurele taken: taken die langer dan drie jaar worden afgenomen. Dit betreffen de in de DVO opgenomen uren;
- q. UVP (uitvoeringsplan): het geheel aan en voor een deelnemer uit te voeren basistaken en eventuele plustaken vertaald in uren per PDC product, voor het desbetreffende jaar;
- r. DVO uurtarief: het door algemeen bestuur in kadernota/begroting voor enig jaar vastgestelde DVO uurtarief. Dit uurtarief is gebaseerd op de totale loonkosten van de formatie van de uitvoering van de desbetreffende afdelingen. Daarnaast kan dit uurtarief een risico-opslag als buffer voor tegenvallende kosten bevatten. Het algemeen bestuur stelt dit uurtarief jaarlijks vast;
- s. variabele bijdrage: de bijdrage op basis van de afname van producten en diensten uit de PDC, alsmede de bijdrage voor de door het algemeen bestuur vastgestelde opdrachten met een gezamenlijk belang die jaarlijks met een staffel in uren worden vastgesteld;
- t. vaste bijdrage: de jaarlijkse bijdrage die is verschuldigd voor vaste kosten van de Omgevingsdienst waaronder in ieder geval begrepen de overhead, de materiele kosten primair proces, de post onvoorzien en een aantal door het algemeen bestuur vastgestelde opdrachten met een gezamenlijk belang zoals het in stand houden van de infrastructuur (inclusief consignatie regeling) en de afstemming en coördinatie in de regio. Het algemeen bestuur bepaalt het bedrag dat in de vaste bijdrage wordt opgenomen voor de (jaarlijkse) doorontwikkeling van producten en diensten (innovatie), middels vaststelling van de begroting van het betreffende jaar.

Artikel 2. Grondslag bijdrage

1. Een deelnemer is op basis van deze verordening jaarlijks een vaste bijdrage en een variabele bijdrage verschuldigd aan de Omgevingsdienst voor uitvoering van de DVO.
2. Een deelnemer sluit met de Omgevingsdienst een DVO als bedoeld in artikel 6, tweede lid van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.
3. De DVO wordt uitgewerkt in een UVP waarin de verdeling van af te nemen producten en diensten uit de PDC is vastgesteld. Het totaal aan uren in de DVO en het UVP zijn gelijk aan elkaar.
4. Naast de afspraken in het DVO kan de deelnemer ook aanvullende opdrachten en projecten afnemen. Hiervoor betaalt de deelnemer een vergoeding, die in rekening wordt gebracht nadat hierover overeenstemming is bereikt tussen de Omgevingsdienst en de deelnemer.
5. Indien er geen nieuwe DVO wordt gesloten door de deelnemer voor het daaropvolgend jaar, dan gelden de afspraken uit het laatst overeengekomen DVO.

Artikel 3. Vaststelling van de bijdrage en vergoeding

1. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks de voorlopige deelnemersbijdrage vast.
2. Het algemeen bestuur stelt de vaste bijdrage per deelnemer vast naar rato van het af te nemen totaal aantal uren zoals dat in de DVO van het desbetreffende begrotingsjaar is vastgelegd.
3. De variabele bijdrage per deelnemer wordt vastgesteld op basis van de in de DVO opgenomen uren van de deelnemer voor het desbetreffende begrotingsjaar vermenigvuldigd met het DVO uurtarief.
4. Indien de waarde van de daadwerkelijke afname van producten en diensten bij de Omgevingsdienst opgeteld met de aanvullende opdrachten van een deelnemer, de variabele bijdrage volgens de DVO van die deelnemer in een jaar met ten minste 10% overschrijdt, zal de vaste bijdrage voor die deelnemer opnieuw worden berekend op basis van de daadwerkelijke afname van dat begrotingsjaar. De herziening voor andere deelnemers vindt plaats op basis van hun DVO's voor het desbetreffende jaar in waarde. Hierdoor kan de vaste bijdrage voor andere deelnemers lager worden.
5. De vergoeding die een deelnemer voor aanvullende opdrachten betaalt, is het DVO uurtarief met een opslag van 15% dan wel minimaal de verwachte inhuurkosten indien deze hoger zijn dan het DVO uurtarief inclusief opslag van 15%. Voor projecten worden individuele afspraken met een deelnemer over de vergoeding gemaakt en vastgelegd.

Artikel 4. Verdeelsleutel bij een positief exploitatiesaldo

1. Is er bij vaststelling van de jaarrekening over een begrotingsjaar sprake van een positief exploitatiesaldo, dan wordt dit saldo toegevoegd aan de algemene reserve als weerstandsvermogen, tenzij het algemeen bestuur op grond van het tweede lid een andere resultaatverdeling vaststelt.
2. Bereikt de algemene reserve een niveau van meer dan 7% van het totaal van de opbrengsten zoals opgenomen in de jaarrekening van het desbetreffende jaar, dan wordt het surplus terugbetaald aan de deelnemers, zoals opgenomen in artikel 28 derde lid van de gemeenschappelijke regeling. De terugbetaling per deelnemer vindt plaats naar rato van het in de DVO's opgenomen totaal aantal uren uit de laatst vastgestelde begroting van het desbetreffende jaar.

Artikel 5. Verdeelsleutel bij een negatief exploitatiesaldo

1. Is er bij vaststelling van de jaarrekening over een begrotingsjaar sprake van een negatief exploitatiesaldo dan wordt dit saldo onttrokken aan de algemene reserve, tenzij de algemene reserves niet toereikend zijn en het algemeen bestuur een andere resultaatverdeling vaststelt, zoals opgenomen in artikel 28 vierde lid van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.
2. Indien het negatieve exploitatiesaldo niet kan worden opgevangen door de algemene reserve van de Omgevingsdienst, dan stelt het dagelijks bestuur een plan op waarin als uitgangspunt wordt genomen dat de deelnemers bijdragen naar rato van het in de DVO's opgenomen totaal aantal uren zoals ook opgenomen in de laatst vastgestelde begroting van het desbetreffende jaar. Het algemeen bestuur stelt het plan niet eerder vast dan nadat de raden en provinciale staten gedurende een minimale termijn van twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijze ten aanzien van het plan naar voren te brengen.
3. Het dagelijks bestuur informeert de deelnemers wanneer een negatief exploitatiesaldo dreigt, zo spoedig mogelijk na de constatering daarvan, en dit een effect zal hebben op de deelnemersbijdragen.

Artikel 6. Betaling en afrekening van de bijdrage

1. De deelnemers betalen telkens uiterlijk op 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober een voorschot in de kosten van het lopende begrotingsjaar ten bedrage van telkens 25% van de vaste en variabele deelnemersbijdrage.
2. Indien het voor de benodigde liquiditeitspositie gedurende afzonderlijke kwartalen noodzakelijk is, kan het dagelijks bestuur besluiten dat een afwijkend voorschotbedrag wordt gefactureerd.
3. Binnen uiterlijk drie maanden na afloop van ieder begrotingsjaar vindt afrekening per deelnemer plaats.
4. Deze afrekening van de variabele bijdrage bestaat uit het verschil tussen de bevoorschotting als bedoeld in het eerste lid, over het begrotingsjaar en de daadwerkelijke geleverde productie door de Omgevingsdienst.
5. Indien artikel 3 lid 4 van toepassing is op één of meerdere deelnemers in een begrotingsjaar, worden na afloop van het jaar voor deze deelnemers de vaste bijdragen vastgesteld op basis van de werkelijke realisatie. De vaste bijdragen van de overige deelnemers worden herverdeeld op basis van de afgesproken DVO-uren, zodat het totaal aan vaste bijdragen ongewijzigd blijft.

Artikel 7. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking per 1 januari 2026.

Artikel 8. Evaluatie

Het algemeen bestuur draagt ervoor zorg dat, in afwijking van artikel 38 uit de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht, de bijdrageverordening in ieder geval binnen vier jaar wordt geëvalueerd.

Artikel 9 – Procedure bij voorgenomen wijziging zonder consensus

1. Indien een wijziging van deze verordening wordt voorgesteld, wordt gestreefd naar consensus tussen de deelnemers.
2. Indien consensus over de voorgestelde wijziging niet wordt bereikt, wordt de ontwerpwijziging ter inzage gelegd voor een zienswijzeprocedure.
3. Iedere deelnemer krijgt de gelegenheid binnen een termijn van twaalf weken schriftelijk een zienswijze in te dienen ten aanzien van de voorgestelde wijziging.
4. De ingediende zienswijzen worden betrokken bij de verdere besluitvorming over de wijziging.
5. De toelichting op de wijziging vermeldt gemotiveerd op welke wijze met de zienswijzen rekening is gehouden.

Artikel 10. Citeerwijze

Deze verordening wordt aangehaald als Bijdrageverordening Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Utrecht d.d. 10 november 2025.

.....
Voorzitter

Hugo Jungen
Secretaris

TOELICHTING OP BIJDRAGEVERORDENING

A. Algemeen deel

In de bijdrageverordening staan de uitgangspunten voor de kostenverdeling over de verschillende deelnemers, alsmede de sleutel voor de verdeling van overschotten en het aanvullen van tekorten. De bijdrage die de deelnemers betalen op basis van de bijdrageverordening financiert de uitvoering van takenpakket van de ODU.

In het vervolg van de toelichting wordt een aantal artikelen specifiek toegelicht.

B. Specifieke toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen

Lid j. Opdrachten met een gezamenlijk belang: voor de definiëring en werkwijze met betrekking tot opdrachten met een gezamenlijk belang wordt een AB notitie opgesteld.

Lid k. Overhead: voor de definiëring en werkwijze met betrekking tot overhead wordt interne notitie overhead Omgevingsdienst Utrecht uitgewerkt, welke gebaseerd zal zijn op de laatste notitie overhead voor de BBV. Hierbij zal ook de werkwijze voor de verdeling van overhead over de taakvelden uitgewerkt.

Artikel 2. Grondslag bijdrage

Om tegemoet te komen aan de gewenste eenvoud kunnen in de DVO enkel producten, diensten en regionale taken worden opgenomen, zoals die zijn omschreven in de Producten- en Dienstencatalogus. Dit houdt voor producten in dat het kengetal en frequentie wordt opgenomen zoals deze is vastgesteld in de PDC.

Artikel 3. Vaststelling van de bijdrage en de vergoeding

Lid 4. Indien er door een meerderheid van de deelnemers wordt verzocht om de werking van dit artikel nader te evalueren met als bedoeling een oneerlijke manier van de afrekening van de vaste bijdrage te voorkomen, kan er eerder dan in het artikel 8 genoemde termijn een evaluatie plaatsvinden.

Artikel 4. Verdeelsleutel bij een positief exploitatiesaldo en

Artikel 5. Verdeelsleutel bij een negatief exploitatiesaldo

In deze twee artikelen staat het proces en de afspraken beschreven die gelden bij een positief en een negatief exploitatieresultaat van de ODU.

Als er een negatief saldo bij de jaarrekening is, zal dat in eerste instantie door de ODU zelf worden opgevangen. Mocht er een positief saldo zijn, dan wordt dat ingezet voor het opbouwen van het weerstandsvermogen (zijnde de algemene reserve en onverdeeld jaarresultaat) tot het maximum van 7% van de begrotingsomvang is bereikt.

Pas wanneer de algemene reserve de 7%-norm overschrijdt of de algemene reserve negatief wordt, is een verdeelsleutel van belang. Namelijk in de gevallen dat moet worden terugbetaald aan, dan wel worden aangevuld door de deelnemers. Om de afrekening eenduidig en eenvoudig te houden wordt voor de verdeelsleutel het afgesproken totaal aantal DVO uur zoals blijkt uit de laatst vastgestelde begroting van het desbetreffende jaar gehanteerd.

Artikel 6. Betaling en afrekening van de bijdrage

Lid 5. De deelnemers die met 10% of meer overschrijden, krijgen op basis van hun realisatie in waarde een hogere te betalen vaste bijdrage. De deelnemers die onder de 10% blijven, gaan in de verdeling mee met hun DVO in waarde (en niet met hun realisatie). Aangezien de vaste bijdrage in totaal gelijk blijft, krijgen de deelnemers uit de eerste groep dus een hoger bedrag en de deelnemers uit de tweede groep een lager bedrag in rekening gebracht.